

Xəbər
Ölkədə
20 mindən
çox
alkoqolik
var
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 23 fevral 2018-ci il Cümə № 43 (6932) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Parlament seçkiləri də erkən keçiriləcək-iddia

Konstitusiyaya edilən dəyişikliklərdən sonra Milli Məclisin yenidən formalaşdırılması zərurətə çevrilib

yazısı səh.9-da

ATƏT-in xüsusi missiyası seçkiyə görə Bakıya gəldi

yazısı səh.3-də

KXCP-də gərginlik: Mirəlioğlu-Gülaliev qarşıdurması

yazısı səh.6-da

Azərbaycanın korrupsiya indeksi: 180 ölkə arasında 122-ci sıra...

yazısı səh.7-də

Müəhacirlər müxalifətə şükür oxutdurur

yazısı səh.6-da

Trampın Azərbaycan sərhədinə atdığı "bomba"- İranla müharibə hazırlığı

yazısı səh.8-də

Adnan Oktar Qarabağı "geri qaytarır"-Bakıdan reaksiyalar

yazısı səh.11-də

Yanan ev Ziya Məmmədovun qardaşının imiş

yazısı səh.14-də

Xocalı faciəsinin şahidi:

"Ərimin ürəyini diri-diri çıxartdılar..."

yazısı səh.11-də

Əfvün hansı ayda imzalanacağı dəqiq deyil

yazısı səh.13-də

Bayrama bir ay qaldı, çərəzlər bahalaşdı...

yazısı səh.14-də

Müdafiə nazirimizdən önəmli addım

ZAKİR HƏSƏNOV QIRMIZI ORDUNUN YUBİLEYİNƏ QATILMADI

Bu gün Cümhuriyyətimizin süqutuna səbəb olmuş Qırmızı ordunun yaradılmasından 100 il ötür; erməni müdafiə naziri Vugen Sərkisyan Moskva, Azərbaycanın hərbi naziri isə Belarus paytaxtındakı yubiley tərəfində - Kremlə mesaj?..

musavat.com
Təgrül İsmayil

yazısı səh.9-da

Eldar Mahmudovun "kassiri" və "qara qutusu"na ağır cəza tələbi

Prokuror Sübahir Qurbanov, Teymur Quliyev və Natəvan Mirvətovaya üst-üstə 44 il həbs cəzası istədi; MTN-in ev dustağı olan qadın general da həbsxanaya gedir... yazısı səh.10-da

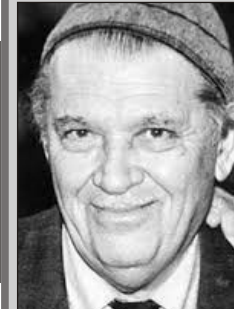
1997-ci ildə müxalifət lideri Etibar Məmmədov öldürüləcəkmiş?

yazısı səh.3-də

Əli İnsanov ad gününü Almaniyada keçirə bilər-22 martda

yazısı səh.10-da

"Ziya Bünyadovu vuranda rusca ana söyüşü söydü" - qatilin qandonduran etirafları

yazısı səh.5-də

Fətah Heydərova "İstiqlal" ordeni təqdim edilib

Prezident İlham Əliyev fevralın 22-də Azərbaycan Ağsaqqallar Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Fətah Heydərova "İstiqlal" ordenini təqdim edib. APA-nın xəbərinə görə, bu barədə prezidentin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Prezident vəkilliyin inkişafı ilə bağlı sərəncam imzaladı

Prezident İlham Əliyev vəkilliyin inkişafı ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb. APA-nın məlumatına görə, sərəncamda deyilir ki, Nazirlər Kabineti iki ay müddətində Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinin və Kollegiyanın digər strukturlarının fəaliyyətinin təmin edilməsi məqsədilə Bakı şəhərində müvafiq bina ayrılmalıdır.

O cümlədən Gəncə, Lənkəran, Sumqayıt, Şəki və Şirvan şəhərlərində Vəkillər Kollegiyasının fəaliyyətinin təmin edilməsi məqsədilə onlara müvafiq binalar (yerlər) ayrılmalıdır.

Vəkilin xidmətlərini ödəmək üçün müəyyən edilmiş məbləğ 3 dəfə artırılmalıdır, o cümlədən kollegiyanın istifadəsində olan binaların təmiri, zəruri kompüter avadanlığının və digər avadanlığın, habelə nəqliyyat vasitələrinin alınması məqsədilə vəsait ayrılmalıdır.

Təhsil Nazirliyi tələbə köçürülməsinin nəticələrini açıqlayıb

Tələbələr ölkə daxilində və xaricdə yerləşən ali təhsil müəssisələrindən köçürülməsi, yaxud bir ixtisasdən digərinə dəyişdirilməsi, eləcə də ölkəmizdə yerləşən orta ixtisas təhsil müəssisələrində, magistratura səviyyəsində təhsil alanların köçürülməsi üzrə nəticələr məlum olub.

Təhsil Nazirliyinin mətbuat xidmətindən APA-nın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, bu il bakalavriatura və magistratura üzrə 1067 nəfərin sorğusu təsdiq olunub.

Bakalavriatura üzrə yerli ali təhsil müəssisələrindən 650, xaricdəki universitetlərdən 26, magistratura üzrə 15, orta-ixtisas təhsil üzrə 186 nəfərin sorğusuna müsbət cavab verilib.

Transfer.edu.az portalı 2016-cı ildə tələbələrə köçürülmə prosesinin sadələşdirilməsi və şəffaflığın təmin edilməsi məqsədilə istifadəyə verilib. Tələbələrə bir ali təhsil müəssisəsindən digər ali təhsil müəssisəsinə, yaxud bir ixtisasdən digərinə köçürülməsi Təhsil Nazirliyinin razılığı ilə qış və yay tətili dövründə həyata keçirilir.

Bank Respublika

xahis edirem balama destek olun 🙌

hesab nomresi
380194403252422201

pasport seriya
AZE 14383692

elaqe nomresi
0557361112

5 yaşlı Həsəni həyatda saxlayaq!

2013-cü ildə dünyaya göz açan Həsən Əliyev doğulan gündən uşağ serebral iflicindən (tetraparetik forma) əziyyət çəkir. Bu üzündən daim xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşı, mütəmadi müalicəyə və intensiv fizioterapiyaya ehtiyacı var.

Lakin imkansız valideynləri artıq bu xərcləri qarşılamaq iqtidarında deyillər. Odur ki, mərhəmətli və imkanlı insanlardan kömək umurlar. Bu köməyi onlardan - 5 yaşlı Həsəndən əsirgəməyək!

Ailəyə kömək etmək istəyənlərin nəzərinə çatdırırıq ki, "Bank Respublika"da uşağın anası Əliyeva Fidan Əbdüdəli qızının adına hesab nömrəsi açılıb.

Hesab nömrəsi: 380194403252422201

Pasport seriya AZE 14383692. Əlaqə nömrəsi: (055) 361 11 12

Müdafiə Sənayesi Nazirliyində kadr dəyişikliyi - partlayışlarla əlaqəsi varmı?

Müdafiə Sənayesi Nazirliyində (MSN) kadr dəyişikliyi baş verib. "AzeriDefence"nin məlumatına görə, nazirliyin aparıcı müəssisələrindən olan "Üfiq" İstehsalat Birliyinin baş direktoru Ramiz Məmmədov tutduğu vəzifədən azad edilib. Onun yerinə "Optika-Mexanika" İstehsalat Birliyinin baş direktoru Çingiz Əliyev təyin olunub.

Bununla yanaşı, "Üfiq" İstehsalat Birliyinin strukturlarında da kadr dəyişiklikləri olub.

Çingiz Əliyev uzun illər istehsalat sahəsində çalışmış, MSN-in bacarıqlı və sektoru bilən mütəxəssislərindən hesab olunur. Onun rəhbərlik etdiyi dövrdə "Optika-Mexanika" İstehsalat Birliyinin fəaliyyətində əhəmiyyətli dönüş olub. Müəssisələrin istehsal imkanları genişləndirilib və sifarişlərinin həcmində artım baş verib.

Qeyd edək ki, son illərdə R. Məmmədovun rəhbərlik etdiyi "Üfiq" İstehsalat Birliyinin müəssisələrində bir neçə hadisə olub. İki il öncə - 2016-cı ildə birliyin Şirvan şəhərindəki "Araz" zavodunda ölümle nəticələnən partlayış, fevralın 6-da isə "Radioqurşurma" zavodunun anbarında yanğın baş verib.

MSN-dən "Azeri Defence"-yə

kadr dəyişikliyi xəbərini təsdiqləyiblər. Nazirlikdən bildirilib ki, bu günlərdə aparılan kadr dəyişikliyi nəticəsində "Optika-Mexanika" İstehsalat Birliyinin baş direktoru Çingiz Əliyev "Üfiq" İstehsalat Birliyinə, "Üfiq" İstehsalat Birliyinin baş direktoru Ramiz Məmmədov isə "Optika-Mexanika" İstehsalat Birliyinə rəhbər təyin edilib.

Bəxtiyar Vahabzadənin həyat yoldaşı vəfat etdi

Azərbaycanın mərhum xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin ailəsinə ağır itki üz verib.

Modern.az saytının məlumatına görə, mərhum xalq şairinin həyat yoldaşı Dilə Vahabzadə ötən gecə vəfat edib. Dilə xanımın vəfatı mərasimi bu gün «Təzəpür» məscidində keçiriləcək.

Xatırladaq ki, Bəxtiyar Vahabzadənin özü də fevral ayında vəfat edib. Mərhum xalq şairi 2009-cu il fevral ayının 13-də 83 yaşında dünyasını dəyişmişdi.

Hava dumanlı və ciskinli olacaq

Fevralın 23-də Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın dəyişkən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir.

Virtualaz.org Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentinə istinadən bildirilir ki, gecə və səhər bəzi yerlərdə zəif duman, ciskin olacaq. Şimal-şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 3-5, gündüz 7-11, Bakıda 3-5, gündüz 8-10 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

Azərbaycanın rayonlarında da havanın əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Bəzi yerlərdə duman, şərq rayonlarında ciskin olacaq. Şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturunun gecə 2-7, gündüz 8-13 dərəcə isti, dağlarda gecə 0-5 dərəcə şaxta, gündüz 3-8 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

"Zeytun budağı": 1829 terrorçu məhv edilib

Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Suriyanın Afrin bölgəsində keçirdiyi "Zeytun budağı" əməliyyatı çərçivəsində zərərsizləşdirilən terrorçuların sayı 1829 nəfərə çatıb. Bu barədə Türkiyə SQ Baş Qərargahı məlumat verib.

Məlumatda bildirilir

ki, son sutkada 49 terrorçu məhv edilib.

Qeyd olunur ki, bu müddət ərzində Afrində 93 məntəqə terrorçulardan azad edilib.

Xatırladaq ki, yanvarın 20-də Türkiyə Silahlı Qüvvələri Suriyanın Afrin bölgəsində PYD və YPG terrorçularına qarşı əməliyyata başlayıb. "Zeytun budağı" adı altında keçirilən əməliyyatlara Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin "F-16" təyyarələri də cəlb olunub.

ATƏT PA-nın Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi istefa verib

ATƏT PA-nın Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Kristian Vigenin istefa verib. APA-nın məlumatına görə, bu barədə o, fevralın 22-də Vyanada ATƏT PA-nın qış sessiyasında hazırladığı yekun hesabatın təqdimatı zamanı bildirib.

K. Vigenin deyib ki, ATƏT PA-nın prezidenti Gerogi Tsereteliyə bu gün yerli vaxtla saat 12:00-dan xüsusi nümayəndə vəzifəsindən istefa etməsi barədə müraciət edib.

O, istefa verməsinin səbəbini bütün səyini Siyasi Məsələlər və Təhlükəsizlik komitəsindəki məruzəçi vəzifəsinə yönəlmək niyyəti ilə əlaqələndirib.

Dağlıq Qarabağda erməni hərbi ölü

Erməni tərəfi cəbhə bölgəsində daha bir tərribatə cəhd edib. APA-nın Ermənistan mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, hadisə dünən saat 09:40 radələrində baş verib. Tərribatın qarşısı alınıb, düşmən tərəfi cavab atəşi ilə susdurulub. Atışma zamanı erməni əsgər, 1998-ci il təvəllüdü Qriqor Eqoyan ölüb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağımız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Bayılda evləri təhlükəli vəziyyətə düşən ailələr sığınacaqdan çıxarıldı

Bakıda Bayıl yamacında sürüşmə zamanı evləri təhlükəli vəziyyətə düşən ailələr sığınacaqdan çıxarıldı. Bu barədə "Trend"ə sığınacaqda məskunlaşan sakinlər məlumat veriblər.

Məlumatla görə, ailələr fevralın 21-də axşam saatlarında müvəqqəti yerləşdirildikləri Səbail rayonu 163 sayılı orta məktəbdən çıxarıldı: "Dünən səhər saatlarında 67 ailəyə kirayə haqları verildi. Axşam saatlarında kirayə haqqı alan ailələr sığınacaqdan çıxarıldı".

Qeyd edək ki, fevralın 21-də Bayıl yamacında evləri təhlükəli vəziyyətə düşən 67 ailəyə kirayə haqları Azərbaycan Beynəlxalq Bankı vasitəsilə ödənilib.

Xatırladaq ki, yanvarın 24-də Bayıl yamacında baş vermiş sürüşmə nəticəsində ərazidə olan 98 ev təhlükəli vəziyyətə düşüb, sakinlər ərazidən çıxarılaraq sığınacaqlara yerləşdiriliblər.

Hadisədən bir neçə gün sonra isə ərazidə 4 ev tam uçub, 2 ev isə yararsız vəziyyətə düşüb.

Faktla bağlı Bakı Şəhər Prokurorluğunun İstintaq İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə; ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb.

Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasına yeni baş həkim təyin olundu

Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasına yeni baş həkim təyin olundu.

Səhiyyə Nazirliyi mətbuat xidmətinin mütəxəssisi Səfəyə Əhmədova KİV-ə bildirib ki, həmin vəzifəyə müvəqqəti olaraq Hüseyn Şahməliyev təyinat alıb. H.Şahməliyev xəstəxananın poliklinika şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışıb.

O qeyd edib ki, Neftçilər Xəstəxanasının keçmiş baş həkimi İsmayıl Mirzəliyev səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyevin müvafiq əmri ilə işdən çıxarılaraq Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzinin Angiologiya şöbəsinin rəhbəri vəzifəsinə təyin olundu.

Petek Dincöz Azərbaycanda biznes qurur

Türkiyənin tanınmış müğənnisi Petek Dincöz Azərbaycanda biznes qurmaq niyyətindədir. Lent.az-ın məlumatına görə, bu barədə "Milliyet" qəzeti yazıb. Xəbərə bildirilir ki, oğlu İrfan Aslanın dünyaya gəlməsindən sonra musiqi dünyasından uzaqlaşan ifaçı yaxın zamanlarda Bakıya gələcək. O, müvəqqəti olaraq paytaxtda kirayədə qalacaq və şirkət quracaq.

İfaçı söz və musiqisi əslən Azərbaycandan olan Kəmalə Qasımovaya aid "Kabusun oluru" mahnısını martın 2-də təqdim edəcək.

"Yeni Müsavat"ın son saylarında akademik Ziya Bünyadovu qətlə yetirən və ömürlük həbs cəzası alan Nizami Nağıyevin silsilə xarakterli müsahibələri ölkə gündəminə çevrilib. Qəzetimizin ötən sayında isə qatil bildirib ki, Z.Bünyadovdan əvvəl bir müxalifət liderini öldürmək planları da olub, lakin bundan vaz keçiblər.

Bu iddia 1997-ci ilin bu günlərində hansı müxalifət liderinin hədəfdə olması ilə bağlı suallar yaradıb. Məlumdur ki, həmin vaxt ölkə müxalifətinin əsas lideri mərhum prezident Əbülfəz Elçibəy idi ki, o da doğulduğu Kələki kəndində idi və ölkəyə girişi yasaqlanmışdı. Eyni zamanda həmin il 1998-ci il seçkilərinə az müddət qalırdı və müxalifət hələ seçkiləri boykot etməmişdi. Amma bununla belə, ən güclü illərini yaşayan demokratik düşürgənin o zaman Müsavatın başqanı olan İsa Qəmbər, AMİP lideri Etibar Məmmədov kimi nüfuzlu liderləri var idi. Yeni istənilən halda bütün diqqətlər bu iki şəxsin üzərinə yönəlir. Hər halda, Ə.Elçibəy və İ.Qəmbərin iştirak etmədiyi 1998-ci il seçkilərində Etibar Məmmədov ciddi səs toplamağı bacarmışdı.

Həmin vaxtlar müxalifətin əsas simalarından olan **AXP sədri, sabiq baş nazir Pənah Hüseyn "Yeni Müsavat"a səslənən fikirlərlə bağlı bunları dedi:** "O, həbsdə olan şəxsdir. Fikirlərinə şəxsinin fikirləri kimi baxmaq lazımdır. Əslində müxalifət lideri deyərək ad çəkilməsi çox şey deyir. 1997-ci ildə xalqı küçələrə çıxarmaqla bağlı dediklərini anlaya bilmədim. Sifarişçilərin xalqı nə üçün küçələrə çıxarmaq istəmələri barədə də dolğun fikirlər yoxdur. 90-cı illərdə məlumdur ki, çox ciddi proseslər baş vermiş-

1997-ci ildə Etibar Məmmədov öldürüləcəkmis?

Pənah Hüseyn: "Ad çəkilməməsi çox şey deyir"

Əli Orucov: "Bu qətlə bağlı sirr pərdəsi götürülməyib"

di. 1993-cü ildən sonra tamamilə yeni bir situasiya yaranmışdı. 1994-cü ilin oktyabr və 1995-ci ilin mart hadisələri baş verdi. Bunlar çox ciddi siyasi proseslər idi. Ən müxtəlif cəbhələrdən müxtəlif qüvvələr proseslərə əhəmiyyətli təsir imkanlarına malik idilər. Demokratik Konqres var idi. Burada birləşmiş qüvvələrin fəaliyyətini qeyd etmək lazımdır. O zaman əsas siyasi qüvvə Demokratik Konqres idi. 1997-98-ci illərdə ən ciddi siyasi proseslər gedirdi. Prezident seçkiləri ilə bağlı on minlərlə, bəlkə də artıq insanın iştirakı ilə aksiyalar başlayırdı. Bu baxımdan, açıq, bu şəxsin dedikləri inandırıcı görünmür. Çünki xalqı küçələrə çıxarmağa ehtiyac yox idi. Çünki aksiyalara onsuz da insanlar çıxırdı, yaxud çıxası idilər. Onu qeyd edim ki, o zamanlar insanları aksiyalara çıxarmaq üçün tamam fərqli qüvvələrin təsir imkanları daha geniş idi. O dövrdə SİDSUH da formalaşmışdı, yeni əsas siyasi qüvvələr bir arada idilər. Bu baxımdan insanları küçələrə çıxarmaq üçün belə bir qətlin törədildiyi fikirləri inandırıcı görünmür. Çünki qətdən öncə və sonralar yüz minlərlə insanın iştirakı ilə o dövrün müxalifəti mitinglər keçirmişdi. Sizin qəzet başda olmaqla, KİV-lərdə

bu barədə kifayət qədər məlumatlar var. Hətta deyərdim ki, ən geniş məlumatları məhz "Yeni Müsavat" verib. Bir faktı da deyim, baxmayaraq ki, 1998-ci il seçkilərini müxalifətin əsas aparıcı qüvvələri boykot etmişdi, amma seçkilərə qatılan Etibar Məmmədov ciddi nəticələr qazanmağa nail olmuşdu. Kimsə həbsxanadan nəse deyirsə, bu başqa məsələdir".

AMİP katibi Əli Orucov o dövrdə E.Məmmədovun təhlükəsizliyinin ciddi qorunduğunu söylədi: "Üzərindən illər ke-

çəndən sonra mərhum akademik Ziya Bünyadovun qətlə barədə yeni versiyaların və iddiaların ortaya çıxması maraqlıdır. Bu qətlə bağlı hələlik sirr pərdəsi götürülməyib. Deyilənləri hüquq-mühafizə orqanları yenidən araşdırmalı, əsl həqiqətin üzə çıxarılmasına çalışmalıdır. Bu qətdən sui-istifadə edənlər, hakimiyyətdaxili qruplaşmaların bir-birini sıradan çıxarmaq cəhdlərinin də istintaqın və məhkəmənin gedişində olması müşahidə edildi. Onun öldürülməsini "Hizbullah"a da bağladılar. Mən bilmi-

rəm təzədən söylənilənlər nə qədər həqiqidir. Amma ağlabatan odur ki, bəzi qüvvələr Azərbaycanda sabitliyi pozmağa və qarşılıqlı yaratmağa çalışırdı. Bunun üçün hər cür təxribatlar masada olub. Amma Etibar Məmmədovun təhlükəsizliyi həmin dövrlərdə çox ciddi qorunurdu. Ehtimal etmirəm ki, belə bir qəsd planı baş tuta biləydi. Digər tərəfdən, prezidentliyə iddiaçılar arasında Əbülfəz Elçibəy, İsa Qəmbər, Sabir Rüstəmxanlı, Lələ-Şövkət də var idi. Hədəf bu liderlərin hər biri ola bilərdi

(İlyas İsmayilov, Rəsul Quliyev də iddialılar arasında idi). O dövr çox qarışıq və gərgin dövr idi. Amma Ziya Bünyadov kimi görkəmli bir ziyalının, alimin, sözü qorxmada deyə bilən, cəsarətli bir insanın qətlə çox ağır itki idi. Hər biri hədəf ola bilərdi. Çünki bu minvalla məqsəd ölkədə qarışıqlıq yaratmaq, dövlətə inamı sarsıtmaq və beynəlxalq imici zədələmək, beləliklə də basqıları artırmaq ola bilərdi. Həmin dövrlər Azərbaycana həm Rusiyanın, həm İrənin, həm də Qərbin davamlı və ciddi təzyiqləri vardı. Bu gün uğurla irəliləyən beynəlxalq iri kommunikasiya xətlərinin və iri layihələrin həyata keçməsinə mane olmağa çalışırdı. Xüsusən də Moskva və Tehran bu işdə çox fəal idi. Əgər belə bir plan olubsa, ən populyar və ən nüfuzlu liderin seçilməsi işlərinə yarardı. Bu, mərhum prezident Əbülfəz Elçibəyin özü də ola bilərdi. Nəzərə almaq lazımdır ki, Elçibəy 1997-ci ilin oktyabrında Bakıya qayıdıb. Ziya Bünyadov da həmin ilin fevralında qətlə yetirilib. Bu baxımdan ilk ağıla gələn hədəf, mənə, Ə.Elçibəy ola bilərdi. Bütün maraqlı tərəflər Elçibəyin ortadan götürülməsi sərf edərdi".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

ATƏT-in xüsusi missiyası seçkiyə görə Bakıya gəldi

"Bəzi yerlərdə insanlar səsvermə ilə imza verməni səhv salırlar"

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev bildirib ki, XİN tərəfindən digər qurumlarla əlaqəli şəkildə beynəlxalq təşkilatlara müşahidəçi qismində seçkilərdə iştirak etmələri üçün dəvətlər göndərilib. Bu sırada BMT, ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, MDB, GUAM, Türk Şurası və Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı var.

ATƏT-in Demokratik Təsəvvürlər və İnsan Hüquqları Bürosunun Ehtiyacların Dəyərləndirilməsi Missiyasının nümayəndələri isə fevralın 21-22-də Azərbaycanda səfərdə olublar. Mərkəzi Seçki Komissiyası Kətibliyinin media və ictimai əlaqələr şöbəsinin "Yeni Müsavat"a verilən məlumata görə, nümayəndə heyəti MSK sədri Məzahir Pənahovla görüşüb. MSK sədri keçirilən görüşdən məmnunluğunu bildirib. ATƏT/DTİHB Ehtiyacların Dəyərləndirilməsi Missiyasının nümayəndə heyəti Azərbaycanın seçki sistemi, seçki komissiya-

larının fəaliyyət prinsipləri, seçici siyahılarının dəqiqləşdirilməsi istiqamətində görülən işlər, eləcə də 2018-ci il aprelin 11-nə təyin edilmiş seçkilərə hazırlıqla maraqlanıb.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığa hər zaman açıq olduğunu və bu münasibətlərin Azərbaycanda seçki praktikasının daha da təkmilləşdiriləcək

hazırkı inkişaf səviyyəsinə çatmasında mühüm rol oynadığını vurğulayan MSK sədri ölkənin seçki sistemi barədə ətraflı danışdı. M.Pənahov həmçinin diqqətə çatdırıb ki, 2018-ci il aprelin 11-nə təyin edilmiş prezident seçkisi ilə əlaqədar MSK tərəfindən təsdiq olunmuş Təqvim Planına əsasən intensiv şəkildə atılan addımlar ardıcıl və keyfiyyətlə gerçək-

ləşdirilir. Bütün bu tədbirlərin həyata keçirilməsində başlıca məqsəd isə Azərbaycan vətəndaşlarının seçki hüquqlarının daha səmərəli təmin olunmasıdır.

Prezidentliyə namizədliyi irəli sürülən ADP sədri Sərdar Cəlaloğlunun sənədləri dünən MSK-ya təqdim edilib. Bu barədə ADP seçki qərarının rəhbəri Taliyev Əliyev məlumat ve-

rib. O bildirib ki, Seçki Məcəlləsinin tələblərinə görə 5 gün ərzində namizədlərin irəli sürülməsinin təsdiq olunub-olunmaması ilə bağlı məsələ öz həllini tapmalıdır.

S. Cəlaloğlunun namizədliyi MSK tərəfindən təsdiqlənəcəyi təqdirdə, ADP-nin namizədinin, prezidentliyə rəsmi namizədliyinin qeydə alınması üçün imza vərəqələri təqdim ediləcək.

T.Əliyev onu da əlavə edib ki, partiya olaraq qısa zaman ərzində imzaların toplanması üçün bütün gücləri səfərbər edəcəklər.

İddiaçıların bəziləri isə artıq imzatoqlama kampaniyasının müəyyən hissəsini arxada qoyublar. AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslının seçki qərarının rəhbəri Əhəd Məmmədli bildirdi ki, Bakı, Sumqayıt və rayonlarda imzatoqlama prosesi davam edir: "Çox çətin bir prosesdir. Ölkədə apolitik bir vəziyyətdir, müxalif namizədə imza verməkdən qorxurlar, lakin bütün çətinliklərə rəğmən imzatoqlama prosesimiz davam edir. Gədəbəydə imza toplamağa mane oldular. 103 sayılı Gədəbəy seçki dairəsinin sədri Xaliq Xudaverdiyev Tural Abbaslının xeyrinə imza toplayanlardan tələb edib ki, Tural Abbaslının imza vərəqələrini geri qaytarsınlar, əks halda, imza vərəqələrini alıb cıracaqlar. Gədəbəydə Tural Abbaslının imza yığan nümayəndəsi bizə bildirdi ki, Gədəbəyin icra başçısı Ra-

miz Yediyarov tələb edir ki, Tural Abbaslının imza vərəqələrini Bakıya qaytarsın. Biz bu məsələ barədə MSK-ya müraciət etmişik".

Cəbhəçilər Təşəbbüs Qurupunun namizədi Razi Nurullayev seçki qərarının sədri Rafiq Daşdəmirli isə imzatoqlama kampaniyasını fevralın sonuna qədər bitirəcəklərini deyib. R.Daşdəmirli bəzi yerlərdə imzatoqlama kampaniyasına maneə yarananların olduğunu da qeyd edib: "İmza vərəqələrini götürdükdən sonra bank hesabı açıldı və səhəri gün seçki qərarında üzvlərimizlə geniş-kibli iclas keçirdik. İmza vərəqələrini bütün bölgələr üzrə payladıq. Prosesdən iki gün keçməsinə baxmayaraq, artıq imzaların xeyli hissəsi yığılıb. Bəzi yerlərdə insanlar səs vermə ilə imza verməni səhv salırlar. Bəzi əyalət rayonlarında kənd rəhbərləri, bələdiyyə üzvləri radikalıq göstərərək imza yığanlara təzyiqlər verir. Bizim üçün 45 min imza toplamaq asandır. Bütün bu kimi maneələrə baxmayaraq, gələn ayın ilk günlərində imzatoqlama kampaniyasını bitirib, MSK-ya təhvil verməyi planlaşdırırıq".

Digər iddiaçılar üçün də imzatoqlama prosesi gedir. Hələ ki yalnız YAP namizədləri İlham Əliyev üçün imzatoqlama kampaniyasını yekunlaşdırıb.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Yaxşılıq edənə TƏŞƏKKÜR etmək mədəniyyəti

Dünya SAKIT

Azərbaycanda varlı, imkanlı adamlar çoxdur. Onların böyük əksəriyyətinin adı ictimaiyyətə məlum və ya tanış deyil. Söhbət, ölkədə yaşayıb, böyük şirkətlərə sahiblik edən milyonçularımızdan, bəlkə də milyarderlərimizdən gedir.

Bir qisim varlılarımız da var ki, Azərbaycandan kənar da yaşayırlar. Onlar arasında nəinki milyoner, hətta milyarder olanlar da var. Bir çoxlarının adı "Forbes" siyahısına da düşüb. Belələrinə əksər hallarda rəsmi milyarderlər deyir camaat. Çünki onlar milyarder olduqlarını gizlətmirlər, var-dövlətləri də qohum-qardaşın deyil, öz adlarıdır.

Azərbaycanda həmçinin qeyri-rəsmi milyoner və milyarderlər də var: yüksək vəzifə tutan bu şəxslərin var-dövləti bir qayda olaraq başqalarının, daha çox da ailə üzvlərinin adına rəsmiləşdirilir.

Uzun sözün qısa, milyoner və milyarder sarıdan korluğumuz yoxdur. Korluğumuz bu varlı insanlarımızın xeyriyyəçiliyi sarıdandır. Nə halətdirsə, bizim rəsmi və qeyri-rəsmi varlılarımızın böyük əksəriyyəti qazancından ehtiyacı olanlara pay sızdırmaqdan qaçır. Həyatın hər cür ləzzətini dadmaq, gəzmək-dolaşmaq, var-dövlətin yaratdığı komfortdan geninə-boluna yararlanmaq deyəndə yüksək Qərb standartlarına əməl edən varlılarımız, xeyriyyəçilik deyəndə ərəb şeyxlərindən daha bəter olurlar. Ömürləri boyu Avropanın, Amerikanın görməli yerlərində gəzib-dolaşsalar da, oralardakı insani, ən əsası da biznes dəyərlərini mənimsəməyi, öz fəaliyyətlərində tətbiq etməyi ağıllarının ucundan belə keçirmirlər.

Belə olmasaydı, inkişaf etmiş ölkələrdə biznes kişisinin cəmiyyətə tanınan ən böyük fəaliyyətin xeyriyyəçilik olduğunu görməzdən gəlməzdilər. Getdikləri ölkələrin varlı insanların özlərinin illik qazanclarından yüklü bir hissəni xeyriyyə-yardım sahəsinə ayırdıqlarının fərqi onlardı. Onlardan varlı həyat tərzinin yalnız eys-işrət, gəzib-tozmaq tərəfini deyil, həm də naçarda olanlara əl tutmaq, kimlərsə yeni başlanğıc imkanı qazandırmaq tərəfini də əxz edərdilər. Görərdilər ki, insan tarixdə təkə varlı olmasına görə deyil, həm də yardımsevər fəaliyyətinə görə qala bilir.

Bu günlərdə iş adamı Füzuli Məmmədovun Qarabağ qazilərinə ev bağışlaması xəbərini oxuyuram. Düzünü deyim, Azərbaycanda az rast gəlinən haldır: bir iş adamı davamlı olaraq Qarabağ uğrunda sağlamlığını itirmiş insanlara dəstək verir. Onları Azərbaycanda ən çətin əldə olunan mənzillə təmin edir. Bir çoxları bu addımın geniş təbliğ olunmasının əleyhinə çıxırlar, iş adamını özünü reklam etməkdə suçlayırlar. İnsanlarımızın dünyada mövcud olan praktikadan məlumatsızlığından irəli gələn yanlış bir yanaşmadır. Əvvəla, dünyanın hər yerində xeyriyyəçilik fəaliyyətləri iş adamlarının, şirkətlərin tanıtımında böyük rol oynayır. Və hər kəs də etdiyi savab əməl barədə mətbuata, cəmiyyətə məlumat verir. Bizdəki məntiqlə Mark Zukerberqi də qınayaq ki, niyə milyardlarla vəsaitini xeyriyyəçiliyə ayırdığını açıb-ağardır. Bu kimi əməllərin xüsusən də Azərbaycanda geniş təbliğ olunmasına ciddi ehtiyac var: ən azından sayı yüzlərlə olan digər imkanlı şəxsləri də analoji addıma təşviq etmək baxımından. Təsəvvür edirəm, hər F.Məmmədov qədər imkanı olan şəxs 5-10 Qarabağ qazisinə ev bağışlasa, həm cəmiyyətə, həm də dövlətə nə qədər xeyir verilmiş olar: axı Qarabağ qazilərinin mənzil təminatını dövlət üzərinə götürüb...

Nəhayət, adam ən həssas, cəmiyyətdən, dövlətdən qayğını, diqqəti hamıdan daha çox gözləyən bir təbəqəyə irihəcmli vəsaitlər sərf edirsə, buna görə ona təşəkkür etmək lazımdır, nəinki qınamaq.

Xeyriyyəçilik mədəniyyətimiz azdırsa, heç olmasa, yaxşılıq edənə bir "sağ ol" demək mədəniyyətimiz az olmasın...

"Türkiyə prezidentinin Azərbaycan ərazilərinin işğal faktını, Xocalı soyqırımını daim diqqətdə saxlaması, hər imkanda Ermənistanın Azərbaycan türklərinə qarşı həyata keçirdiyi soyqırım və etnik təmizləmə faktlarını dilə gətirməsi çox önəmlidir. Bu yanaşma sübuta yetirir ki, Türkiyə ilə Azərbaycan qardaş ölkə olaraq həm bir-birlərinin, həm də haqqın, ədalətin yanında dururlar". Bu fikirləri politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat" qəzetinə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Xocalı qətləmini ilə bağlı bəyanatına münasibət bildirərkən dedi.

nümayiş etdirmişlər. Qafqaz İslam Ordusunun təmsalında türk əsgərləri ermənilərin qanlı cinayətlərinə məruz qalan məzlum xalqların xilaskarlarıdır. 31 Mart soyqırımının 100 illiyi Azərbaycanla Türkiyənin ortaq tarixinin bir parçasıdır. Hesab edirəm ki, bu və digər

sələ aktual və öncelik kəsb edən məsələ deyil". Ekspert xatırladı ki, Türkiyə xoş niyyəti bir dəfə göstərdi və diplomatik əlaqələr qurmaq üçün addım atdı. Ermənistandakı və xaricdəki irqçi düşüncəyə malik insanlar bunu başa düşmədilər. İndi anlamağa başlayıblar ki,

Sərkisyanın sərhəd çağırışına prezident Ərdoğanın Xocalı cavabı

"Elçin Mirzəbəyli: "Türkiyə və Azərbaycan erməni cinayətlərinin bütün dünyaya tanınması istiqamətində birgə addımlar atmalıdır"
Qafar Çaxmaqlı: "Erməni cəmiyyəti hələ Türkiyənin qoyduğu Qarabağ şərtini yerinə yetirməyə hazır deyil"

Qeyd edək ki, Türkiyə prezidenti partiyasının toplantısında Xocalı qətləmini "dünyanın ən qanlı faciəsi" adlandıraraq, "Türkiyə olaraq bu qanlı faciəni unutmadiq və əsla unutmamacağıq". Dövlət başçısı onu da vurğulayıb ki, bu qanlı faciəni törədənlər mütləq cavab verməlidirlər. Bu kimi bəyanatlar Türkiyənin Xocalı soyqırımına biganə qalmadığına növbəti sübutdur. Bu, həm də Türkiyə və Azərbaycanın Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində birgə fəaliyyət göstərməsinin zəruriliyinə yönəlmiş mesajdır. Qeyd edək ki, Türkiyə əleyhinə davam edən saxta "erməni soyqırımı" ilə yanaşı, Ermənistan Konstitusiyasında və gerbində Türkiyəyə qarşı ərazi iddiası əksini tapır. Bu kimi faktlar isə Türkiyə və Azərbaycan diasporunun birgə fəaliyyət göstərməsinə dikte edir. Belə hesab etmək olar ki, əslində Ərdoğan Xocalı bəyanatı ilə ona sərhəd çağırışı edən Sərkisyanaya tutarlı cavab vermiş oldu.

Qeyd edək ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Nazim İbrahimov da vaxtilə demişdi ki, Azərbaycanın xaricdəki diaspor təşkilatları ermənilərin qondarma soyqırım iddialarının 100 illiyi ilə bağlı fəaliyyətini türk diasporu ilə koordinasiya şəkildə quracaq. Hər halda, biz vaxtaşırı birgə tədbirləri müşahidə edirik.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli də qeyd etdi ki, Xocalı soyqırımını dünyanın gözü qarşısında baş verən, izləri soyumayan, çoxsaylı video və fotomateriallarla, şahid ifadələri, soyqırım cinayətkarlarının etirafları olan bəşəri cinayətdir: "Bu baxımdan Türkiyənin Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində atdığı və atacağı bütün addımlar həm də qondarma "erməni soyqırımı" ittihamlarına ən tutarlı cavabdır. Xocalı soyqırımını Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarında həyata keçirdiyi çoxsaylı hərbi cinayətlərin bir nümunəsi kimi həm də Dağlıq Qarabağda baş verənlərin sadəcə separatçı hərəkat olmadığını, Azərbaycan torpaqlarının işğal prosesinin təməlinə Azərbaycanlıların bu torpaqlardan təmizlənməsi, fiziki olaraq məhv edilməsinin dayandığını sübuta yetirir. Düşünürəm ki, həm Xocalı, həm də 31 Mart soyqırımını faktları ermənilərin türklərə qarşı 100 ildən çoxdur ki, davam edən, nifrət və qəzəb üzərində qurulmuş cinayətlərinə işıq salır".

E.Mirzəbəylinin fikrincə, mart soyqırımının 100 illiyi ilə bağlı Türkiyənin Azərbaycanla bir yerdə hərəkət etməsi həm də qardaş ölkə ilə bağlı tarixi həqiqətlərin sübutu baxımından önəmlidir: "31 mart soyqırımını sübuta yetirir ki, türklər heç bir xalqı soyqırıma məruz qoymamış, əksinə, soyqırıma məruz qalan xalqları qorumaq üçün fədakarlıq

səbəblərdən 31 Mart Azərbaycanlıların soyqırımı ilə bağlı Türkiyə ilə Azərbaycanın ortaq tədbirlər planı hazırlanmalı və hər iki ölkə 100 il öncə baş vermiş, bu gün də davam etməkdə olan erməni cinayətlərinin bütün dünyaya tanınması istiqamətində birgə addımlar atmalıdır".

Kayseridəki Ərciyəs Universitetinin dosenti, ermənişünas alim Qafar Çaxmaqlı isə Serj Sərkisyanın Münhendəki çıxışında Türkiyəyə etdiyi çağırışına diqqət çəkərək dedi ki, Ermənistan-Türkiyə sərhədlərinin açılması məsələsində əsas məsələ Ermənistan işğalçı ordusunun Qarabağdan çıxarılmasıdır: "Ermənistanla Türkiyə arasında bağlanan Sürix protokollarının da arxivə göndərilməsinin səbəbi budur. Türkiyə işğalçı ölkəyə sərhədlərini açmaq məsələsində bu şərtin yerinə yetirilməsini istəyir və bu, prinsipial mövqedir, hakimiyyətdə kimin olmasından və kimin hansı siyasət yürütməsindən asılı olmayaraq dəyişməyəcəyi qənaətimdəyəm. Həm də Ermənistanın qondarma "erməni soyqırımı" təbliğatından da vaz keçməsi hər gün aparılır, son günlərdə Hollandiya Parlamentinin alt qanadında qəbul olunan qərar da bunun sübutudur. Sərkisyan çox şey söyləyə bilər, arzuvarını dilə gətirə bilər. Zənimcə, Türkiyə indiki halda onun bu fikirlərinə əhəmiyyət verməyəcək, çünki indi bu mə-

sələlərin qapalı qalması Ermənistanın fəlakətinə səbəb olur və yeni protokollardan bəhs edirlər. İki ay öncə həmin bu Sərkisyan demirdimi ki, bizim üçün bu protokollar bitdi? İndi nə oldu birdən-birə bu məsələni gündəmə gətirir? Məncə, Türkiyənin mövqeyi dəyişməz qalacaq. Erməni ordusu Qarabağdan çıxmalıdır, Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh olmalıdır, ondan sonra sərhədlərin açılması və digər məsələlərə baxıla bilər. Bu prosesin başlanma ehtimalını hələ görmürəm".

Qardaş ölkənin gündəmi izlədiyini deyən Q.Çaxmaqlı qeyd etdi ki, Türkiyədə bununla bağlı müzakirələr demək olar yoxdur: "Bəzi köşə yazarları mən deydim fikirlərə yaxın mövqelərini bildiriblər. Hakimiyyətdən elə bir reaksiya yoxdur. Ermənistanda isə bu məsələ hər zaman müzakirə olunur və Sərkisyanı tənqid edən müxaliflər bu məsələnin həllində onu suçlamaqdadırlar. Amma düşünürəm ki, erməni cəmiyyəti hələ Türkiyənin qoyduğu Qarabağ şərtini yerinə yetirməyə hazır deyil, işğaldan və Qarabağ məsələsinin Azərbaycan ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinə də hazır deyillər. Belə olan surətdə sərhədlərin hələ uzun müddət bağlı qalması ehtimalı daha böyükdür. Sərhədlərin açılması və Qarabağ məsələsinin həlli bir - biri ilə bağlı məsələlərdir".

□ E.PASASOY,
"Yeni Müsavat"

1997-ci il fevralın 21-də böyük alim akademik Ziya Bünyadov qətlə yetirilib. Akademikin qətlinə günahlandırılaraq ömürlük həbs cəzasına məhkum olunmuş Nizami Nağıyevlə saxlanıldığı Qobustan Qapalı Həbsxanasında görüşüb müsahibə almışıq.

Heyatının 54-cü ilini yaşayan Nizami Nağıyev 18-ci ildir ki, həbsxanadadır. O, 2000-ci ildən ömürlük məhbuslar üçün nəzərdə tutulan kamerada qətlin digər iştirakçısı Mahir Zeynalovla birgə saxlanılır.

İqtisad Universitetini qırmızı diplomla bitirən Mahir Zeynalov da, Dövlət Gömrük Komitəsinin inspektoru olmuş Nizami Nağıyev də bu gün Qobustan Həbsxanasının divarları arasında 21 il əvvəl törətdikləri dəhşətli qətlin cəzasını çəkməkdədirlər.

Burada hər bir addım nəzərə alınmalıdır. Yatmaq da, yuxudan oyanmaq da, yemək də, içmək də, televizora baxmaq da, hamamda yuyunmaq da və s., hər şey rejimlidir. Sərbəst hərəkət azadlığı yoxdur. Üstəlik sayıqlığı 1 saniyə belə əldən vermək olmaz...

Həbsxana həyatında sanki bir başqa həyatdır. Əhənglə ağardılmış çoxsaylı barakların ətrafında qara paltarlı dustaqlar gözə deyir. Köhnəmiş binalardan birinin qabağında iki əsgərin ortasında əli qandallı dustaq dayanıb. Orta yaşlı, dolu bədənlilik dustağın əynindəki nimdəş gödəkçənin qolları arasında qandal parıldayır...

Bu odur - ömürlük məhbus Nizami Adil oğlu Nağıyev. Yaşadığı binanın blokunda akademik Ziya Bünyadova bıçaqla xəsarət yetirən Bakı sakini, Azərbaycan vətəndaşı. Onunla həbsxanada görüşən "Yeni Müsavat"ın müxbirinə hər şeyi anladır...

(əvvəli ötən saylarımızda)
"Göstəriş verlimişdi ki, sifir bıçaqla vurulsun"
- Bilirdiniz ki, Qalib silahla atəş açacaq?

- Yox, bilmirdim. Sonradan özlüyümdə analiz edəndə, belə qənaətə gəlmişdim ki, Qalibə "kontrolni" atəş açması əmri verilib.

- Sizin yanınızda belə əmr verilməmişdi?

- Allaha and olsun ki, belə söhbət olmamışdı. Birinci dəfə gələndə, ancaq mənim əlimdə bıçaq olub. Tapança söhbəti yox idi. Göstəriş verilməmişdi ki, sifir bıçaqla vurulsun. Yəqin düşüncələr ki, vurmaz, ona görə Qalibə bərk-bərk tapşırıblar ki, silahla vur. O da vurdu. İşdə bir az şışirtmələr də olmuşdu. Müstəntiq Rövşən Əliyev istintaqı aparanda "Əl-Fəh" adlı bir təşkilat adı yazmışdı, guya biz həmin təşkilatın üzvü olmuşuq. Bunlar hamısı şışirtmə idi.

- Azərbaycanı sizdən başqa üzvü olduğunuz təşkilatın nümayəndələri vardı?

- Təriyel deyirdi ki, Azərbaycandakı yeganə "Hizbullah"çı bizlərik. Belə deyirdi.

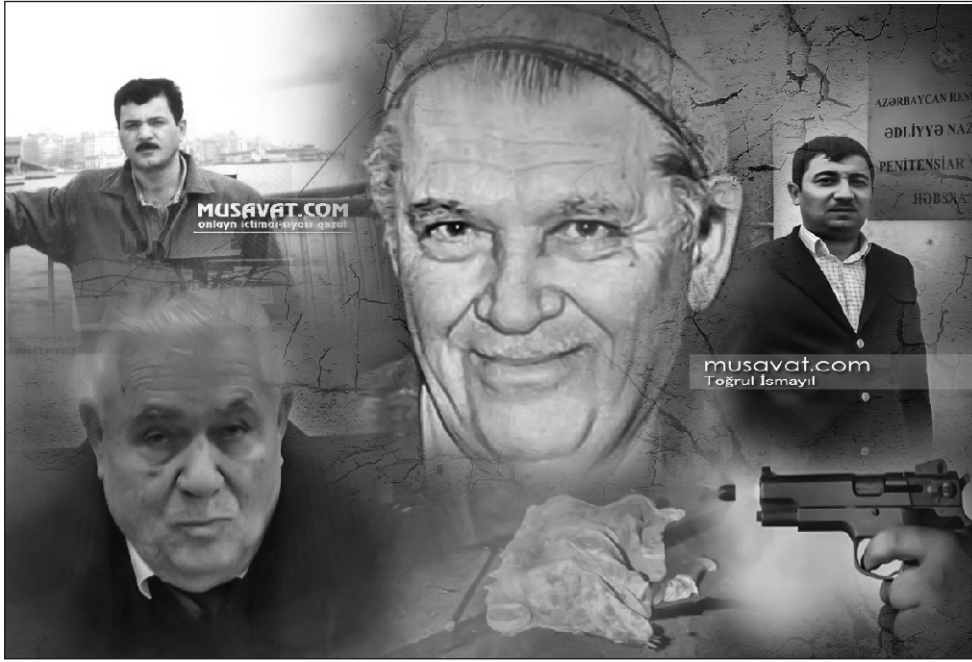
- Hadisə yerinə necə, sonralar gedib baş çəkmişdiniz?

- Heç vaxt! Kim gedər ora? Yox, getməmişdim. Mənim orada nə işim var? Gedib nə edəcəkdim?

"Vurdum, arxası üstündə yerə yığıldı"

- Həmin gün Ziya Bünyadovun yanında kimsə vardı?

- Yox, tək idi. Təriyelgil onun gəlişini xəbər verdilər. Mən o gəlməmiş qaçıb girmişdim bloka. Həmin gün qar yağmışdı, küçədə adam demək olar ki, yox idi. Gəl-

"Ziya Bünyadovu vuranda rusca ana söyüşü

"söydü" - qatilin qandonduran etirafları

Nizami Nağıyev: "Heydər Əliyev bu hadisə barədə çıxış eləmişdi, hamı qorxu içində idi. Hansı işin altına qol qoyduğumuzu dərk etməyə başlamışdıq"

Qatil akademikın ağzından vurulması sifariş olmadığını deyir

di, girdi bloka. 2-ci mərtəbədə pilləkənlərdə üz-üzə çıxdıq. Əlimdəki bıçaqla ardıcıl zərbələr vurdum. İlk zərbə əlinə dəydi, sonrakıları bilmədim. Bircə rus dilində ana söyüşü söydü. Vurdum, arxası üstündə yerə yığıldı. Mən blokdan çıxan anda, Qalib bloka girdi. Mən qaçanda eşitdim ki, silahlardan atır. Maşına oturdum, oradan uzaqlaşdıq. Bir az aralaşdıq, Mahiri maşından düşürdük. Az keçdi, Təriyel yenə zəng elədi, dedi ki, nə oldu, Qalib dedi ki, elədik. Gəldik evə, paltarları, krossovkalara, əlcəkləri, papaqları çıxardıq, silahları atdıq evə. Qaliblə Cavanşir paltarları götürüb getdilər. Mən də Təriyelin maşınına minib gəlib "Gənclik"də düşdüm. Metro ilə "Əzizbəyov" stansiyasına, oradan taksit tutub evə gəldim. Həmin gün işiqlər yanmırdı. Heç bilmədim ki, nə baş verir... 3 gün evdən bayıra çıxmıdım. Sonra peycərə zəng gəldi ki, dəmir vermək lazımdır, şəhərə gəl. "Çermet"ə getdim, görüşdük. Təriyel, Cavanşir heyvəcanlı idilər. Televizorda Heydər Əliyev bu hadisə barədə çıxış eləmişdi, hamı qorxu içində idi. Hansı işin altına qol qoyduğumuzu dərk etməyə başlamışdıq.

"Məndən kimsə şübhələnmə bilməzdi"

Martin 20-də Təriyel bizə kəndə gəldi. Dedi ki, gedirik o tərəfə (İrana). Evdə de ki, Rusiyaya gedirəm. Get anbara, orada gözle. Cavanşir Qalib ora gələcəklər. Qalibin ağ "Niva"sı vardı, dedi ki, onunla Cəlilabada gedin. Evdə dedim ki, 10-15 gün olmayacağam, Rusiyaya gedirəm mal-material götürməyə. O dövrədə atamgil artıq Əhmədliyə yaşayırdılar. Qardaşım qonşuluqda olurdu, yol polisində işləyirdi. O da nə bilirdi ki, haradan gedib haradan gəlirəm.

- Hamı ticarətlə məşğul olduğunuzu düşünürdü?

- Uşaqlıqdan o qədər zəhmətkeş olmuşam ki, kimsə ağılna belə gətirməzdi ki, mən belə işlərlə məşğul ola bilərəm. Uşaq vaxtında bütün günü torpaqla, əkin-biçinlə məşğul olurdu. Atamın heç vaxt ağına gələ bilməzdi ki, mən belə bir işlə məşğul ola bilərəm, kimsə qoşula bilərəm. Atam bizə gələndə heyvətə baxırdı, fərəhlənirdi. Parnikimə, qoyunlarıma, heyvət-bacaya baxırdı sevinirdi. Görürdülər ki, həm də ticarətlə məşğulam. O vaxt un gətirəndə atama deməşdim ki, çörək bişirən sexlərdən xahiş eləsin, bizdən un alsınlar. Bizdən 20 tona yaxın un almışdılar. Yəni məndən kimsə şübhələ-

daha heç bir "işə" getməyəcək-siz. Bakıya qayıdandan sonra aldığınız konspirativ evin hər iki zirzəmisini doldurun, evi də satın. 20 ton un aldıq və Bakıya yolladıq. Özümüz də qayıdıb gəldik. Bakıda un məsələsi də o dövrlərdə çətin idi. Qohum-əqrəbaya un satırdıq.

"O biri əsgər Qalibi vurdu. Sonra bildik ki, o ölüb"

- İrana 1997-ci il martın 20-də keçdiniz?

- Martin 20-si və ya 21-i olardı. Biz Bakıdan çıxanda Qalib qardaşına dedi ki, gedib bir arayı alıb iş yerinə versin. Cəlilabadda gördüm ki, Təriyel, Mahir, Cavanşir də ora gəliblər. Xanları da orada gördüm. Vüsali da evindən çağırıldı. Maşına oturma bizi zəhmətə qədər gəldi. Orada Vüsali xalası oğlu Mais sərhədə işləyirdi. Mais fit çaldı, əsgərlər gəldilər. Adambaş əsgərlər "qlavarnı" 10 şirvan verdik, setkanı qaldırdılar, keçib getdik. Qamışlıqdan yol var idi, keçib gedəcəkdik. Üstümüzə silah yox idi. Ancaq pul var idi. Qamışlıqdan keçib dərəyə düşmüşdük ki, əsgərlərin "qlavarnı" silahı üstümüzmə çəkdi, dedi sizi təhvil verəcəyəm. Başladım ki, əşi, atan yaxşı, anan yaxşı, əl çək. Pulunu almısan, imkan ver gedək. Demə, o, bunu pula görə edirmiş, əlavə pul almaq istəyirmiş. Bunu artıq həbs ediləndən sonra bildim. Əsgəri tutmuşdular, belə ifadə vermişdi. Həmin gün özünün ehtiyatsızlığından silahdan atəş açıldı. Güllə açılmasından sonra məsələ böyüdü, artıq zəstəvadə da bildilər ki, keçid olub. Təriyel həmin vaxt onun üstünə hücum elədi. O biri əsgər də başladı atəş açmağa. Onun vurub ağzını partlatdıq, Cavanşir silahı əlindən aldı. O biri əsgər Qalibi vurdu. Sonra bildik ki, o ölüb. Hadisə səhərə yaxın 4-5-də oldu. Qamışlıqda, oradan çayın içinə atılıb qaçdıq. Getdik kəndə.

- Uşaqlıqdan o qədər zəhmətkeş olmuşam ki, kimsə ağılna belə gətirməzdi ki, mən belə işlərlə məşğul ola bilərəm.

- Uşaqlıqdan o qədər zəhmətkeş olmuşam ki, kimsə ağılna belə gətirməzdi ki, mən belə işlərlə məşğul ola bilərəm. Uşaq vaxtında bütün günü torpaqla, əkin-biçinlə məşğul olurdu. Atamın heç vaxt ağına gələ bilməzdi ki, mən belə bir işlə məşğul ola bilərəm, kimsə qoşula bilərəm. Atam bizə gələndə heyvətə baxırdı, fərəhlənirdi. Parnikimə, qoyunlarıma, heyvət-bacaya baxırdı sevinirdi. Görürdülər ki, həm də ticarətlə məşğulam. O vaxt un gətirəndə atama deməşdim ki, çörək bişirən sexlərdən xahiş eləsin, bizdən un alsınlar. Bizdən 20 tona yaxın un almışdılar. Yəni məndən kimsə şübhələ-

- İrana tərəfdən əsgərlər yox idi?

- Biz neçə il gedib-gəldik, mən orada onların əsgərini görmədim. Oradan çıxandan sonra bir maşın gəldi, oturma yola çıxdı. Bizi bir qəsəbəyə apardılar, orada bizi ayrı-ayrı otaqlara saldılar. Pəncərələri qara örtüklə bəzəli otaqlar idi. Səhəri Təriyellə Nəsrullah məni çağırtdılar.

"Bakı aeroportunda işləməyə başladım"
- Təriyellə Nəsrullah nə dedilər?

- Dedilər ki, sən təcili evə qayıtmalısan. Bəs Bakıdan Qaliblə bir çıxımsan, səni Qalibin qardaşı da onunla birgə görüb. Gedib haradasa deyər ki, evdən Nizami ilə çıxıb, səni axtarırlar. İrana keçəndən 3 gün sonra məni Yardımlıya gətirdilər. Orada bir yaşlı kişi vardı, ona pul verdilər, o da

di. Adı heyət başlamışdı. Təriyel də Moskvaya getmişdi, orada 7-8 ay yaşadı. Həmin vaxt artıq evlənməmişdi de. Oradan xəbər göndərmişdi ki, evi satın. Cavanşir də Maarifi gətirdi, evi mənim adımdan çıxarıb onun adına keçirdilər. O vaxta qədər biz evi tər-təmiz eləmişdik. Zirzəmiləri doldurmuşduq, qırım üçün nə vardısı yığışdırıb yandırmışdıq. Silahlar orada torpağın altında qaldı. Maarif də evi adına keçirəndən sonra ailəsi ilə orada yaşamağa başladı. 1998-ci ildə Təriyelgilə getdim. Ara-sıra gedib onun anasına baş çəkirdim. Dedi ki, Təriyel səninlə danışmaq istəyir. Moskvadan zəng elədi, danışdıq. Vəziyyətlə maraqlandı, dedim ki, sakitlikdir, mətbuatda da heç nə yoxdur.

- O vaxt mətbuatda nə yazırdılar?

- Kim kimə nə deyib, nə baş verib, belə məsələlərdən yazırdılar.

- Hadisə ilə bağlı nə yazırdılar?

- Arada nəse yazılar olurdu. Kim kimdən açıqlıdır, bu işi də onun üstünə atırdı. Parlamentdə kim nə deyirdi, atırdılar onun üstünə.

"Taksi sürücüsü deyirdi ki, Ziya Bünyadovu snayperlə vurublar"

- Elə həmin günlərdə mətbuatda belə məlumatlar da vardı ki, qətlin sifarişçisi marhumun ağzından atmağı sifariş edib, ona görə də güllələr ona həmin istiqamətə atılıb...

- Allaha and olsun ki, belə bir söhbət olmayıb, yalandır. Qalib bloka keçib atıb və çıxıb. O günlərdə belə şeylər çox yazırdılar. Guya Ziya bizə deyib ki, "ay uşaqlar, neylirsiniz?" Belə söhbət olmayıb. Ziya bircə ana söyüşü söydü orada, vəssalam. Rusca ana söyüşü söydü. Hər bir söz deyir. "Uşaqlar nə edirsiniz?" söhbəti olmayıb. Hətta həmin günlərdə bir taksit oturmşudum. Taksi sürücüsü deyirdi ki, Ziya Bünyadovu snayperlə vurublar. Guya dikdən o bloka girəndə snayperlə vurublar. Nağıllar, əfsanələr çox idi. Əslində isə bizimlə heç kim maraqlanmırdı. Heç kəs! Qəti şəkildə çağırın, maraqlanan yox idi!

- Amma istintaqın gətirdiyindən məlumatlı idiniz?

- Yox, haradan xəbər biləcəkdik?

- Ən azı mətbuatı izləyirdiniz, mətbuatda xəbərlər verirdi axı...

(ardı var)

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV, musavat.com

- Yox, heç maraqlanan olma-

KXCP sədri ilə bir il öncəyə qədər onun müavini olmuş Oqtay Güllaliyev arasında son günlər qarşıdurma yaşanır. Oqtay Güllaliyev fevralın 17-də KXCP Ali Məclisinin üzvlüyündən xaric edilməsindən sonra gərginlik daha da artıb. O. Güllaliyev özünün facebook səhifəsində yazıb ki, Ali Məclis üzvlüyündən xaric edilməsi birbaşa partiyanın sədri Mirmahmud Mirəlioğlunun təkidi nəticəsində baş tutub: "Bildiyiniz kimi, 11 aprelə təyin olunmuş prezident seçkilərini boykot etmək üçün KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğluna facebook üzərindən çağırış etmişdim.

Bildirmişdim ki, ölkədə seçki mühtininin olmadığı bir ərafədə, heç bir zərurət olmadan 6 ay öncəyə çəkilmiş seçkilərdə müxalifət adından iştirak etmək həmin seçkilərə legitimlik donu geyindirmək cəhədidir. İnamımı ifadə etmişdim ki, Mirəlioğlu da seçkilərdə iştirakdan imtina edəcək. Partiyanın 17 fevralda keçirilən növbədənənar sessiyasında seçkilərdə iştirakdan imtina olunub və boykot qərarı verilib. Mən bu qərarı təqdir edirəm, alqışlayıram. Qərarın qəbul olunmasında azacıq rolum olubsa, özümü çox mutlu hesab edirəm. Amma 17 fevralda KXCP Ali Məclisində nə baş verib? Rayonda hüsr yerində olduğumdan üzrlü səbəbdən qatıla bilmədiyim Məclisdə partiya sədri Mirəlioğlu təklif edib ki, seçki məsələsindən öncə partiyadaxili məsələ müzakirə olunsun və

KXCP-də gərginlik: Mirəlioğlu-Oqtay Güllaliyev qarşıdurması

Mirmahmud Mirəlioğlu: "Oqtay Güllaliyev destruktiv fəaliyyətlə məşğul olub"
Oqtay Güllaliyev: "Bu "cəza" mənim Milli Şuradakı fəaliyyətimlə bağlıdır"

destruktiv fəaliyyətinə görə Oqtay Güllaliyev partiya sıralarından xaric olunsun. Həlbuki Məclis növbədənənar çağırılıb və gündəlikdə yalnız 11 aprel seçkilərinə münasibət məsələsi olub. Mənim partiya üzvlüyündən çıxarılmağımı bağlı məsələni Məclis qəbul etməyib. Bu dəfə sədr mənim Məclis üzvlüyünə namizədliyimi onun tərəfindən 1/3-lə (prosedur qaydadır- red.) irəli sürdüyünü

bildirərək indi də namizədliyini geri çəkdiyini qeyd edib. Və Məclis üzvlərindən xahiş edib ki, onun təklifinə səs versinlər. Özünün iştirakı olmadan şəxsə aid məsələnin müzakirəsinin kobud nizamnamə pozuntusu olduğu dəfələrlə sədrə xatırladılsa da o, inadından əl çəkməyib. Beləliklə, bəyanmədiyimiz sovet dövründən fərqli olaraq özümün iştirakı olmadan, məni dinləmədən mə-

lum çağırışına görə KXCP Ali Məclisinin üzvlüyündən xaric olunmuşam. Təbii ki, fərqudəyəm ki, bu "cəza" orda deyildiyi kimi, həm də mənim Milli Şuradakı fəaliyyətimlə bağlıdır".

Mirmahmud Mirəlioğlu isə mətbuata verdiyi açıqlamada bildirib ki, Oqtay Güllaliyev partiyanın nizamnaməsini pozub və destruktiv fəaliyyətlə məşğul olub. Ona görə də Ali Məclisdən xaric edilib.

KXCP-nin qurultaya hazırlıq üzrə təşkilat komitəsinin üzvü Xəzər Teyyublu yaranmış vəziyyətlə bağlı "Yeni Müsavat"ın suallarına cavab verməyi məqsəduyğun saymayıb: "Mən partiyaada İdarə Heyətinin üzvüyəm bu barədə partiya daxili məsələ barədə mətbuata hər hansı açıqlama verməyi düzgün hesab etmirəm".

O. Güllaliyev isə bildirib ki, hazırda KXCP-nin sırası olaraq qalır. Onun partiya üzvlüyündən də xaric edilib-edilməməsi isə hələ ki açıq qalır.

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

İstiqlalçı deputatların həll olunmayan problemi

Tahir Kərimli: "Onlara deputatlıq pensiyalarının verilməsi, məncə, ciddi bir problem deyil"

İstiqlalçı deputat, sabiq təhsil naziri Firudin Cəlilovun ötən sayımızda deputat pensiyası ala bilməməsindən şikayətlənməsi bir sıra məsələləri yenidən aktuallaşdırıb. Sabiq nazir hazırda bir evdar qadının pensiyası qədər pensiya aldığı bildirib.

Onun bu fikirlərindən sonra 43 nəfər Azərbaycanın müstəqilliyinin lehinə səs verən istiqlalçı deputatla bağlı bəzi mövzular gündəmə gəlib.

İstiqlalçı millət vəkili, hazırda da deputat olan Vəhdət Partiyasının sədri Tahir Kərimli zaman-zaman istiqlalçı deputatlarla bağlı bir çox məsələlərin, o cümlədən onların pensiyalarla təmin edilməməsinin gündəmə gəldiyini söylədi: "Bununla bağlı hətta məhkəmə mübahisələri belə olub. Sona qədər bu problem həllini tapmayıb. Əvvəl deyildirdi ki, bunlar təkcə Milli Məclisin deyil, həm də Ali Sovetin də deputatlarına şamil olunmalıdır. Daha bir təklif də var idi ki, Azərbaycan Konstitusiyasının yaranmasından sonra millət vəkili olanlara bunlar şamil olunsun. Bəzi dövlət qanunları var ki, sovet dövründə işləyənlərə də şamil olunur. Ona görə də sovet dövründə deputat olan şəxslərin pensiya təminatının olması heç də fərqləndirici anlama gəlməzdi. Unutmaq olmaz ki, məhz bu deputatlar Azərbaycanın müstəqilliyinin lehinə səs veriblər. Aramızdan o şəxslərdən çoxu gedib. Az bir hissə qalıb. Bunlar da yaşlanıblar. Bu baxımdan onlara deputatlıq pensiyalarının verilməsi, məncə, ciddi bir problem deyil. Biz deputatlar, bildiyimiz kimi, deputat əmək haqlarının artırılmasını qəbul etmədik, yeni özümüzü fərqləndirmək istəmədik. Baxmayaraq ki, digər dövlətlərin deputatlarından bizimki qat-qat aşağıdır. Hesab edirəm ki, o zaman seçilən bütün deputatların pensiya hüquqları təmin olunmalıdır, bu, təkcə Milli Məclisə deyil, Ali Sovetə də şamil olunmalıdır. Baxmayaraq ki, onların içərisində müstəqilliyimizin əleyhinə səs verənlər belə var. Unutmaq olmaz ki, bunlar siyasi anlam daşıyır. Düşünürəm ki, burada heç bir halda fərqləndirmə olmalıdır. Pensiya hüququ təminatı hamıya aid olmalıdır. Düşünürəm ki, bununla bağlı Konstitusiyaya Məhkəməsinə mütəlq müraciət lazımdır, məhkəmə buna rəy verməlidir. Bütün bunlar bu məhkəmənin səlahiyyətindədir. Əgər hər hansı bir vətəndaşda pensiya ilə bağlı problem yaranırsa, hüquqi normada suallar doğursaydı, həmin vətəndaş Konstitusiyaya Məhkəməsinə müraciət etməlidir. Ayrıca məhkəmə qərarını Konstitusiyaya Məhkəməsi ləğv edə bilməz, yeni hüquqi normalar izah olunmalıdır. Hər bir halda düşünürəm ki, Konstitusiyaya Məhkəməsinə mütəlq müraciət etmək lazımdır, doğrudur, məhkəmələr bəzən aylarla sürür. Konstitusiyaya Məhkəməsi izah verməlidir ki, kimə düşür, yaxud düşmür. Belə bir nümunə var. Beynəlxalq hüquq ixtisaslı şəxsləri inzibati orqanlara götürmürdülər, eləcə də hüquq-mühafizə və digər orqanlara. Səbəb kimi də onların hüquqşünas olmadığı vurğulanırdı. Amma Konstitusiyaya Məhkəməsi buna şərh verdi ki, bu da hüququn bir sahəsidir, qanunda hüquq təhsili sözü olduğuna görə beynəlxalq hüquq ixtisaslı şəxslər də hüquq təhsilli olduqları üçün hüquq ixtisası üzrə işlərdə çalışa bilərlər. Məhz bu baxımdan istiqlalçı və digər sabiq deputatlarla bağlı pensiya hüququ təminatı ilə əlaqədar məhkəməyə müraciət edilə bilər".

□ Cavanşir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Mühacirlər müxalifətə şükür oxutdurur

Qabil Hüseyinli: "Rəqibin sözü qurtaranda söyüşə əl atır"

Xarici ölkələrə mühacir həyatı yaşamağa gəndənlər Azərbaycan iqtidarını barədə ağır təhqirlər, söyüşlər yağdırmaları halları durmadan artır. Onlar əvvəlki vaxtlara qədər hakimiyyətin siyasətini, idarəetməsini bəyanməyib onu tənqid edir, bəzi hallarda dozanı artıraraq təhqirlərə yol verirdilər, indi tam əndazədən çıxaraq, konkret şəxslərin ailə üzvlərini hədəfə götürür, ən ağır formada söyüşlər yağdırırlar.

Bir sözlə desək, müxalif siyasi mühacirlər ölkə daxilindəki müxalifətə şükür oxutdururlar. Onların bu davranışları tək özlərini deyil, vaxtilə təmsil olunduqları siyasi qurumları da gözəndir salmaqdadır. Ölkə müxalifətinin bu şəxsləri tutduqları yoldan geri döndərmək imkanları olduğu halda bu təhqirləri, söyüşləri rahatlıqla seyr etmələri həm qınanır, həm də ciddi suallar yaradır. Eyni zamanda Azərbaycan hökumətinin hələ də bu məsələdə susqun mövqə sərgiləməsi yaranan suallar sırasındadır.

Maraqlıdır ki, burada bəzi Avropa ölkələri ikili standartlardan çıxış edir. Məsələn, Azərbaycanla əlaqələrə önəm verdiyini deyən elə dövlətlər var ki, daxillərində azərbaycanlı mühacirlər bu tipli söyüşlər, təhqirlər yağdırırlar. Almaniya, Fransa, Hollandiya kimi dövlətləri burada xüsusi qeyd etmək olar.

Sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseyinli "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi ki, əgər biri siyasi mübarizəni intellektual səviyyədə aparmağı

bacarmırsa, bu işlə məşğul olmasın: "Belə bir söz var ki, rəqibin sözü qurtaranda söyüşə əl atır. Bu işə girişən adamın yüksək intellekti olmalıdır, o şəxs etik çərçivələri pozmalıdır. Bu fəaliyyətlə məşğul olan zəngin dünyagörüşü və intellektual hazırlığa malik olduğundan etik qaydalar çərçivəsində təbliğatını aparmağı bacarmalıdır. Onlar ora siyasi mühacir kimi gediblər və bu həyatı yaşamağıdır. Amma bəzi hallarda siyasi mühacir həyatını buraxaraq, ölkənin imicinə zərər gətirən, ölkədəki siyasi proseslərə kölgə salmağa çalışan hərəkatlarda görünmək məqbul sayıla bilməz. Bunlar həm də təmsil olunduqları müxalifət düşərgəsinə də başucalıq gətirmirlər. Düzdür, onların içərisində hamısı müxalifətin nümayəndələri deyillər. Onların içərisində vaxtilə vəzifələrdə təmsil olunan və çıxarıldıqdan sonra ölkəni tərk edənlər də var. Əgər azərbaycanlıdırsa,

Azərbaycan adına danışsın, bu adamlar etik qaydalara əməl etməyə borcludurlar. Ən yaxşısı o olar ki, onlar bu mübarizəni aparırlarsa, bu mübarizəni şəxsi inciklik səviyyəsində aparmamalıdırlar. Bu və ya digər şəxsləri tənqid edərkən gerçək, real faktlara əsaslanmalıdırlar. Ayrı-ayrı şəxsləri tənqid edərkən onların ailələrini bu işə qarışdırmaq çox yaramaz bir şeydir. Bununla barışmaq mümkün deyil. Onların etdikləri heç bir halda ölkəyə xeyir gətirmir. Təmsil etdikləri qurumların onlara hər hansı bir təsir etmək imkanlarının olduğunu söyləmək imkanına malik deyiləm. Çünki onlar həmin təşkilatlarla əlaqələri üzüblər. Ola bilsin ki, yaşadıqları ölkələrdə müəyyən qüvvələrin və mərkəzlərin təsirləri altına düşüblər. Ona görə də ölkədəki müxalifətin onlara təsiretmə imkanlarının nə dərəcədə olduğu barədə dəqiq fikir söyləmək çox çətin-dir. Amma Azərbaycan hökuməti bu istiqamətdə müəyyən addımlar ata bilər. Həmin dövlətlərə müraciətlər oluna bilər. Onların söylədiklərini toplayaraq, məhkəmə mübarizəsinin predmetinə çevirmək mümkündür".

□ Cavanşir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

“Beynəlxalq şəffaflıq” təşkilatı 2017-ci il üçün Korrupsiya Qavrama İndeksini açıqlayıb. Təşkilatın milli bölməsi olan “Şəffaflıq Azərbaycan” təşkilatından “Yeni Müsavat”-a verilən məlumata görə, Azərbaycan hesabatda 31 balla 180 ölkə arasında 122-ci sırada yer alıb.

Qeyd edək ki, reyting 0-100 ballıq qiymətləndirmə şkalası əsasında hazırlanıb, 100 bal olduqca təmiz, 0 bal isə olduqca yüksək korrupsiyalaşma səviyyəsini göstərir.

Azərbaycandan daha aşağı pillələri tutub: Ukrayna (130), Qırğızıstan (135) Rusiya (135), Özbəkistan 157, Tacikistan (161) və Türkmənistan (167).

İndeksin nəticələrini şərh edən iqtisadçı ekspert Rəşad Həsənovun sözlərinə görə, Azərbaycanın indeksdəki

mində islahatların aparılması müsbətə doğru dəyişikliyin əldə olunmasında rol oynadı. Bunlarla yanaşı, ASAN xidmətə verilən səlahiyyətlərin genişləndirilməsi, Hesablama Palatasının səlahiyyətlərinin genişləndirilməsi, sahibkarlıq subyektlərinin yoxlanmasının

Azərbaycanın korrupsiya indeksi açıqlandı: 180 ölkə arasında 122-ci sıra...

Ekspert: “Ölkədə inhisarçılığa, məmur biznesinə qarşı həyata keçirilən tədbirlər gözlənilməli nəticəni vermir”

“Şəffaflıq Azərbaycan” Təşkilatında hesab edirlər ki, illər üzrə müqayisə apara bilmək üçün ölkələrin yeri deyil, xali daha vacib əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, 2016-cı ildə Azərbaycan 30 balla 176 ölkə sırasında 123-cü yeri tutmuşdu. Azərbaycanın 2017-ci ildə indeksdə mövqeyi əvvəlki ilə müqayisədə bir bal yüksəlib.

Təşkilat bildirir ki, Azərbaycanın indeksdə mövqeyinin ötən illə müqayisədə bir pillə irəliləməsi o qənaətə gəlməyə imkan verir ki, ölkədə korrupsiya ilə əlaqədar ümumi mənzərə sabit qalır: “Hökumət 2017-ci ildə sahibkarlıq fəaliyyətinə əngəl törədən, o cümlədən korrupsiya halları üçün zəmin yaradan qaldırılması üçün tədbirlər həyata keçirsə də, bu sahədə islahatların miqyasının genişləndirilməsinə ehtiyac var. İqtisadiyyat və dövlət xidmətləri sahələrində aparılmış islahatlar Azərbaycanın indeksdəki yerinə müsbət təsir etsə də, ölkəmizin mövqeyinin daha da irəliləməsi üçün yaxşı idarəetmənin əsas meyarları - demokratiqləşmə və qanunun aliliyi sahələrində islahatların genişləndirilməsi vacibdir. Dövlət vəsaitlərindən səmərəli istifadə edilməsi, şəffaf və hesabatlı fiskal siyasətin formalaşması və ictimai əhəmiyyətli qərarların verilməsi prosesində vətəndaşların iştirak imkanlarının genişləndirilməsi hökumətin korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində siyasətinin səmərəliliyinin artırılmasına töhfə verə bilər”.

“Beynəlxalq Şəffaflıq” Təşkilatı isə bildirir ki, artıq 25-ci ildir tərtib edilən korrupsiyanı qavrama indeksi dünyada narahatlıq doğuran meylin mövcudluğuna işarə edir. Belə ki, bütün dünyada korrupsiya ilə mübarizə sahəsində göstərilən səylərə baxmayaraq, əksər ölkələrin bu istiqamətdə fəaliyyəti ləng gedir: “Korrupsiyanı qavrama indeksinin son altı il üzrə nəticələri göstərir ki, bir çox dövlətlərin korrupsiyanı cilovlamaq cəhdləri ciddi bəhrə verməmişdir.

İndeksin nəticələrinin təhlili deməyə əsas verir ki, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının müdafiə mexanizmlərinin zəif olduğu ölkələrdə korrupsiya səviyyəsi yüksək olaraq qalır. Qeyd edilənləri nəzərə alaraq İndeksədə mövqeyi zəif olan ölkələrdə vətəndaş cəmiyyətinin fəaliyyəti üçün imkanlar yaxşılaşdırılmalıdır”.

Onu da qeyd edək ki, bulki indeksə görə, dünya ölkələrinin üçdə ikisinin göstəricisi orta hesabla 43 olmaqla 50-nin altındadır.

Son 6 ildə bir neçə ölkə korrupsiyanın qavranması (CPI) indeksini əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırıb. Bunların sırasında Fil Sümüyü Sahili, Seneqal və Birləşmiş Krallıq da var. Suriya, Yəmənlər və Avstraliya da daxil bir sıra ölkələrdə isə bu göstərici əhəmiyyətli şəkildə pisləşib.

Hesabatda ən yüksək korrupsiyasızlıq göstəriciləri Yeni Zelandiya (89) və Danimarkaya (88) aiddir. Ən pis göstəricilərə Suriya (14), Cənubi Sudan (12) və Somali (9) malikdir.

Ermənistan reytingdə 107-ci yerdə, 2 pillə geriləyən Gürcüstan 46-cı, Belarus 68-ci yerdədir. Qazaxıstan 31 balla Azərbaycanla birlikdə 122-ci yeri bölüşür. Qalan keçmiş sovet respublikalarının hamısı

mövqeyinin bir pillə yaxşılaşmasına bir sıra amillər təsir göstərib: “2016-cı ildə 1 pillə, ötən il üzrə daha 1 pillə irəliləyiş qeydə alınıb. Buna təsir edən fundamental faktorlar var. Bunlardan birincisi budur ki, neft gəlirlərinin azalması nəticəsində büdcə xərcləmələri, xüsusilə də əsaslı dövlət investisiya qoyuluşu xərcləri azaldıldı. Bu, korrupsiya predmetinin daralması fonunda müəyyən qədər irəliləyişin əldə olunmasına təsir edən faktor kimi çıxış etdi. Bundan başqa, yaranmış yeni çağırışlar ictimai vəsaitlərdən daha səmərəli istifadə olunması zərurətini yaratdı. 2014-cü ildə dövlət büdcəsinin həcmi 25 milyard dollara yaxın idi, 2017-ci ildə 10 milyard dollara qədər aşağı düşdü. Manat ifadəsində isə 20 milyard manatdan 17,5 milyard manata düşdü. Bu azalma vəsaitlərdən daha səmərəli istifadə imkanını yaratdı. Bundan əlavə, korrupsiyaya təsir edən, sadəcə, ictimai vəsaitlərin xərclənməsi deyil, həm də himayədarlıq və vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə kimi hallardır. Hansı ki, bunun özündə də meydana dalardığı deyə bilərik. Ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün tarixi zəmin yaranmışdı. Bu fonda gömrük siste-

daha 4 illiyə dayandırılması kimi amillər də var”.

Ekspert bildirir ki, müsbət tendensiyalarla yanaşı, hazırda Azərbaycanda korrupsiya indeksinin daha sürətli yaxşılaşmasına imkan verməyən təhdidlər də var: “Bunlar himayədarlıq, məmur biznesi, oliqarxlaşmanın güclənməsi, kənar müdaxilə kimi məsələlərdir. Ölkədə inhisarçılığa, məmur biznesinə qarşı həyata keçirilən tədbirlər gözlənilməli qədər ciddi nəticələrə gətirib çıxarmır. Buna görə də bu tədbirlərin konkretliyi artırılmalıdır. Ümumiyyətlə, yanaşma dəyişməlidir. Dövlət strukturunun yenidən təşkilinə həyata keçirilməlidir. Şəffaflığı artıran yeni mexanizmlər işlənilməli hazırlanmalı, qurumların fəaliyyəti onlar əsasında qiymətləndirilməlidir. İqtisadi mühitin liberallaşdırılması, hüququn aliliyinin təmin olunması, məhkəmə sisteminin restrukturizasiyası kimi addımlar atılmalıdır. Burada mühüm məsələlərdən biri də məmurların gəlirləri barədə məlumatların təqdim olunması mexanizminin yaradılmasıdır. Bütün bunlar həyata keçirməklə Azərbaycanın indeksdəki mövqeyində kəskin dönüşə nail ola bilərik”.

□ Dünya SAKİT
“Yeni Müsavat”

İnzibati-ərazi vahidi üzrə kişilik

Xalid KAZIMLI

1991-ci ilin bu vaxtlarıydı. Qarabağda müharibə hələ o dərəcədə şiddətlənməmişdi.

Bu səhifələrin müəllifi yaşadığı Füzulidən ermənilərin məskunlaşdığı Xocavənddən (Martuni) və Ağdamdan keçərək Mingəçevirə gedirdi. Martuni qəsəbəsinin içindən keçərkən ermənilərin avtobusumuza düşməncəsinə baxdığını, bizi daşa basmağa və bəlkə də gülləbaran etməyə hazır olduğunu gördük. Üzlərindən nifrət tökülürdü və hamısı gözünü zilləyib avtobusumuza baxırdı.

Yol yoldaşlarımızdan biri dedi ki, bunlar bir zibil qaynadaçlar, xeyir-asanlığı ilə buradan keçək, qayıdanda Ağcabədi-Beyləqan yoluyla qayıdaq.

Mingəçevirdən qayıdarkən Yevlax tərəflərdə sərnəşini olduğumuz avtobusda yox yerdən bir mübahisə başladı. 27-28 yaşlı bir gənc öz yol yoldaşı söhbət edərkən, arxa cərgədə oturanların eşidəcəyi səslə şuşallara qarşı bir söz dedi. Bəxtindən onun sağ tərəfindəki 35-37 yaşlı kişi şuşalı çıxdı və ona irad bildirdi. Onların mübahisəsi qızıqdı. Arxa cərgədə Ağdam-Şuşa savaşı başladı. Söhbətin əlbəyaxa davaya çevriləcəyini görə ortayaşlı bir müəllim və mən tərəfləri sakitləşdirməyə çalışdıq. Mən dedim ki, qardaşlar, bir rayonda yaşayanların hamısı mərd, əliqıç, kişi adam, ondan 25 kilometr o tərəfdəki şəhərdə yaşayanlar xəsis, namərd, dələduz ola bilməz. Hamımız bir millətkəsə, rayonun dəxli yoxdur, demək, eyni cür adamlarıq. Müəllim də dedi ki, hər rayonun yaxşısı-pisi, mərdi-namərdi, oğrusu-doğrusu var, ona görə də heç vaxt heç yerdə rayon söhbəti eləməyin.

Dalaşanlar sakitləşdilər. Hiss olunurdu ki, hərəsi öz fikrində qalır, amma ta avtobusu saxlatdırıb əlbəyaxa tutaşmaq fikrində deyillər. Müəllim mübahisəyə yekun olaraq dedi ki, bax, hələ bilmək olmaz, ümumi düşmənimiz olan erməni bizi Ağdamdan Füzuliyə və Şuşaya buraxacaq, ya yox.

Ağdama çatanda məlum oldu ki, müəllim haqlıdır, yol bağlanıb, Ağdam-Füzuli və Ağdam-Şuşa arası kəsilib. Həmin gündən etibarən heç kəs Ağdamdan keçərək, Şuşaya və Füzuliyə (və əksinə) gedə bilmədi.

Bu əhvalat yadıma düşənə görə düşdü ki, şəxsiyyətinə və imzasına hörmət etdiyimiz şairlərdən olan Qəşəm Nəcəfzadə yazdığı bir statusda rayon söhbəti edib və bu, bir çox insanlara toxunub.

Qəşəm müəllimin əhvalatı belədir. O, hin tikdirmək üçün mişar daşı almaq istəyib, bazarda danışmış, alıb, maşını heyətində sürürəndə görüb ki, daşı-daş üstünə qoydurmayan hökumət adamları artıq qapısını kəsdirib. Şair maraqlanıb ki, onu kim satıb. Hökumət adamları satanın daş maşınının sürücüsü olduğunu deyiblər. O da şairə baxa-baxa irişirmiş.

Göründüyü kimi, adı həyat əhvalatıdır. Amma məsələni qəlizləşdirən məqam Qəşəm müəllimin o namərd adamın, üç-beş manata görə satqınlıq edən, dişi mırıq, əyni-başı cındır gündə olan yaramazın əslən Füzulidən olmasını vurğulamasıdır. Bunun üstündən keçmək olardı mı? Olardı.

Bundan daha ötəsi, bu statusu oxuyan biri də bu fakta istinad edərek bütün füzuliləri aşağılayan şərh yazıb, elə çıxıb ki, bütün füzulilər o sürücü kimi dişi mırıq, namərd və əyni-başı tökülmiş biriləridir. Bu, təbii ki, insanların heysiyyətinə toxunub, onlar da etiraz olaraq bir şeylər yazıblar.

Daha pisi odur ki, Qəşəm müəllim daha sonra bir xeyli izahat yazaraq, bu statusu yazarkən Füzuli camaatına qarşı pis niyyətdə olmadığını qeyd edib, amma həmin o “rayon faşizmi”-nə dəlalət edən şərhə siltməyib. Bu isə ortaliği qarışdırıb və fərqli yozumlara səbəb olub.

Əlina qələm götürən, barmaqlarını klaviatura düymələrinə toxundurandan hər kəs bilməlidir ki, bir ölkə, bir millət, bir rayon, bir qəsəbə, bir məhəllə, hətta bir nəsil-ailə haqqında heç vaxt ümumi danışmaq, “onların hamısı dələduzdur”, “hamısı fahişədir”, “hamısı nanəcibdir”, “hamısı yerlibazdır”, “hamısı kütbeyindir”, “hamısı nəşəxordur” kimi hökmələr vermək, dolayısı ilə bu kimi qənaətlərin yaranacağına səbəb olacaq ifadələr işlətmək yolverilməzdir, yanlışdır. Çünki, bu, gerçəkdən də absurd iddialardır. Yox, bir rayonun camaatının hamısı kişidir (mərdidir), qonşu rayondakılar isə nakişidir (namərddir)... Belə şey ola bilməz. Bunu iddia edən adamlar polemika aparılmağa layiq deyillər. Onlar dərhal iqnor edilməlidirlər.

Təəssüf ki, bu kimi hallara çox rast gəlirik. Cəmiyyətin ən aşağı və ən üst qatlarında belə hansısa rayon haqqında ümumi danışmaqdan vaz keçməyən insanlar var. “Biz erməniyə bir qarış torpaq vermədik, amma onlar rayonlarını qoydular, qaçdılar” deyən məşhur adamlar da olub, indi də var.

Əgər bir millətin şairi, yazıçısı, jurnalisti, məmur, sənətkarı bu cür düşünsə, məhəllə, rayon söhbətini çəkinmədən dilə gətirirsə, o zaman o, daha vətən, millət söhbəti edə bilməz.

Bu cür düşünən insanların məmləkətində Ağdamdan Şuşaya və ya Füzuliyə birbaşa gedə bilməzsən, mütləq dolanıb gedəcəksən, o da gedə bilsən, o da gedəcəyin yer özündədir-sə...

Millətin fərdlərini inzibai-ərazi vahidi üzrə qiymətləndirmək absurdur.

İslahatın yavaş-yavaş paytaxta yaxınlaşması

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Gürcüstanda 2004-cü ildə "Qızılqül" inqilabı oldu, Mixail Saakaşvili hakimiyyətə gələndə qarşıya qoyulan ilk məqsədlərdən biri səhiyyədə köklü islahatlar idi. 2013-cü ildə, cəmi 9 ilə yaxın müddətdə qonşu respublika bu islahata nail oldu, artıq orada tibbi sığorta sistemi yaranıb. Özü də Saakaşvili hökuməti, obrazlı desək, "Amerika kəşf elədi". Yəni tibbi sığorta sistemində ABŞ təcrübəsindən xeyli yararlandılar.

Hazırda Gürcüstan səhiyyə sisteminin mahiyyətini qısaca belə açıqlamaq olar: müəyyən sahədə dövlət səhiyyəsi, əsasən isə tibbi sığorta. Bütün səhiyyə özəlləşmişdir. Ayda maaşından 10-20 dollara yaxın sığorta haqqı ödəyən gürcülərin ildə 15 min ləri, bizim pulla 10 min manata yaxın dəyərde tibbi əməliyyatlardan pulsuz yararlanmaq imkanı var. Stomatoloji xidmətlərdə ciddi güzəştlər, 5 yaş qədər uşaqlara, tələbələrə, imkansız pensiyaçılara və əlillərə tam pulsuz, dövlət hesabına tibbi xidmət, özəl və dövlət tibbi sığorta şirkətləri, yüksək səviyyədə təcili yardım, psixiatrik və onkoloji xəstəliklərin, VIÇ, diabet, vərəmin dövlət hesabına müalicəsi və sairə - bunlar Gürcüstan səhiyyəsinin öteri mənzərəsidir. Nəticədə qonşu Azərbaycan və Ermənistandan da adamlar müalicə üçün Gürcüstana qaçır. Bu gün gürcü həkimlərin orta maaşı 1000-1500 dollar arasında dəyişir. Səhiyyə sistemində korrupsiyanın izi-tozu qalmayıb. Nəticədə Gürcüstanda uşaq ölümü 75 faiz, ana ölümü 2 dəfə azalıb, orta ömür 3 il uzanıb. Cəmi 10 illik islahatın yekunudur.

Bunları niyə yazıram? Fikrim heç də 200-300 manatlıq maaşla xəstələrin və hökumətin əlinə baxmağa məcbur həkimlərimizə acıq vermək deyil. Sadəcə, iki gün qabaq xəbər lentində səhiyyəmizdə islahatlara aid bir fərman gördüm. Diqqətimi çəkdi.

Fərmanda deyilirdi ki, indiyə qədər Mingəçevir və Yevlaxda həyata keçirilən tibbi sığorta üzrə pilot layihə indi Ağdaş rayonunda da olacaqdır. Qısa yazsaq, pilot layihədəki iki rayona üçüncüsü də əlavə olunur. Bu məqsədlə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinə dövlət büdcəsindən üst-üstə 19 milyon manata yaxın əlavə vəsait ayrılacaqdır.

İndi gəlin, hesablama aparaq. Əgər Mingəçevir və Yevlaxda başlayan tibbi islahat iki il ərzində (fərmandan belə çıxırdı - Yevlax və Mingəçevirdə tibbi sığorta islahatı 2016-cı ildən başlayıb) Ağdaşa qədər gəlib çatıbsa, neçə ilə Bakıya da çatacaqdır? Bunun üçün Azərbaycanın rayonlar xəritəsinə baxmalıyıq. Demək, növbədə Ucardır. 2020-ci ildə pilot layihə Ucara çatacaqdır. Əgər Ziya müəllim doğma rayonunda nəse əlləm-qəlləm törətməsə, islahat ordan Kürdəmirə sıçrayacaqdır. 2022-ci ildə. İslahat "u" dönüşü edib Sabirabada girməsə, birbaşa Hacıqabula keçsə, ordan Ələt-Bakı yoluyla şütüsə güman edə bilərik ki, ən aşağısı 2026-cı ildə Bakının Qaradağ rayonunda tibbi sığorta üzrə pilot layihəyə keçid imkanı yaranacaqdır. Urrra! Təbrik edirəm. O vaxtadan da, necə deyərlər, ya eşşək ölər, ya da...

Burada mənasız bir xatırlatma da edim ki, bizdə tibbi sığorta haqqında qanun hələ qədim zamanlarda - 1999-cu ildə qəbul olunubdur. 19 il qabaq. Di gəl, işə salmaq mümkün deyildir. Gürcülərdə alınır, bizdə yox. Sizcə niyə? Çünki azərbaycanlıların normal sağlamlıq xidmətinə əlinin çatması sərfəli deyil. O cümlədən, həkimlərin normal maaş alması. Axı o zaman azərbaycanlılar qudurlarlar! Cızıqdan çıxarlar. Başqa hüquqlar da istəyərlər. Hələ bu həkimləri-zadı yaltaqlıq mərasimlərinə, seçkilərdə bülleten və protokol imaləsi proseslərinə basmaq da var. Bunlar əldən çıxar. Qoy elə bu cür, bir-birinin əlinə, ağızına baxa-baxa zülm çəksinlər.

Tam təsadüfən, dünən bu yazını cızmaqara edərkən 90-cı illərdə yazdığım bir yazı qarşıma çıxdı. Səhiyyə naziri Əli İnsanov olan vaxtlardır. Bir həkimi qanunsuz işdən çıxarıblar. Xəstəxananın baş həkimi Ceyranov bunu inkar edir, İnsanovun tərəfini tutur.

Təsəvvür edin. İnsanov burada türmədə, Ceyranov isə Gürcüstanda türmədə, araba da həmin palçıqda...

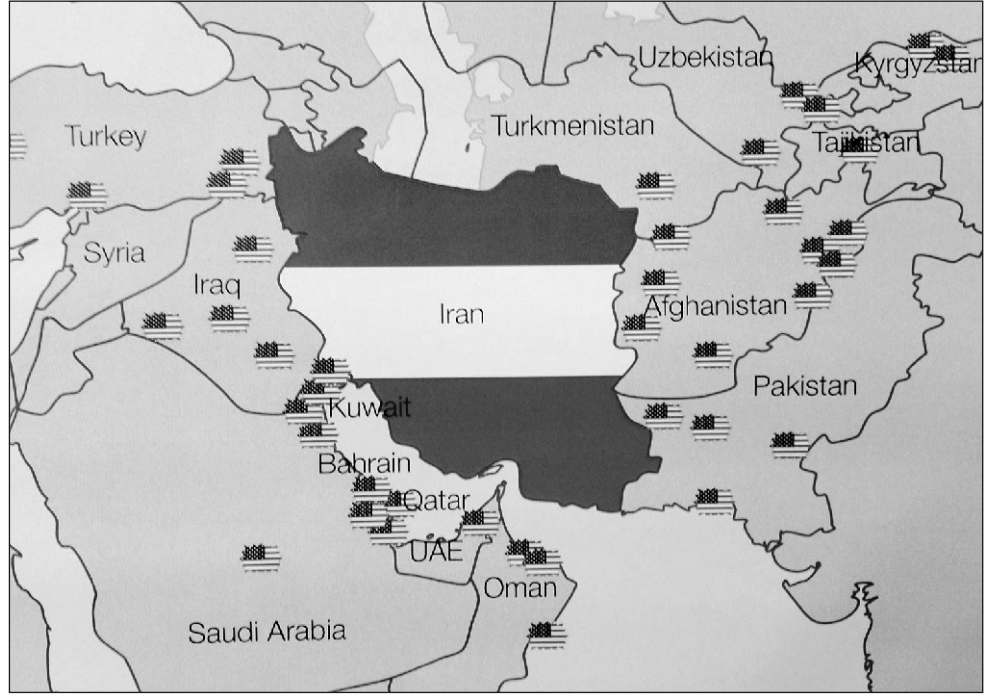
Iranın müdafiə naziri general Əmir Hatəminin Bakıya səfəri ilə eyni gündə dünya mediasına ABŞ-ın İranla uzunmüddətli münasibətə hazırlaşdığı ilə bağlı yazılar yayıldı. ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə məsləhətçisi Herbert Makmaster 2018-ci ilin birinci yarısı İslam Respublikasına hücum etmək üçün əsl vaxt olduğunu deyib.

Əlbəttə, ilk baxışda iki xəbər arasında bağlantı görməyə bilər. Amma söhbət İran-ABŞ toqquşması ehtimalından gedirsə, bu hərəkətiliyi bir yerdə oxumaq lazımdır. Məsələ ondadır ki, 8 illik Obama hakimiyyəti illərində ABŞ İran, Kuba kimi düşmənlərlə barışdı. İranla uzun sürən danışıqların nəticəsində BMT TŞ-nin 5 daimi üzvü və Almanyanın qatıldığı "altılıq" qrupu ölkələr arasında nüvə sazişi imzalandı. Bu saziş İranın nüvə silahı əldə etməsinin qarşısını alır və nüvə fəaliyyətini beynəlxalq nəzarət altına alırdı. Bunun qarşılığında İrana nüvə işi ilə bağlı tətbiq olunan sanksiyaların bir qismi götürüldü, İran xarici banklarda dondurulmuş pullarının bir qismini ala bildi. Lakin təbii ki, bu anlaşma Yaxın Şərqdəki münasibətlərə təsir etmədi.

Ancaq Obamadan sonra prezident seçilən Donald Tramp özündən əvvəlki prezidentin tutduğu xəttin əksinə olaraq daha çox sələfi Corc Buşun yolunu tutdu. Tramp vəzifəyə gəldikdən dərhal sonra Obamanın İranla bağlı xəttini tənqid etdi və İranı terrorizmin əsas dəstəkçisi adlandırdı. Təbii ki, bənzər açıqlamalar Tehrandan da gəldi. Oktyabrda isə Tramp bəyan etdi ki, nüvə anlaşmasını təsdiqləməyəcək və yenidən baxılmaq üçün Konqresə göndərəcək. Yaxın Şərqdə baş verən son hadisələr də göstərir ki, İran-ABŞ gərginliyi ən üst səviyyədədir.

İndi isə sual yaranır: ABŞ nədən İranla müharibə etmək istəyir? Axı əslində məntiqlə həmin ABŞ dövləti, onun kəşfiyyatı, ordu qurumları iki il əvvəl İranla nüvə razılaşması əldə olunanda uyğun müsbət rəy vermişdi. Razılaşma əldə olunanda ABŞ-ın uyğun qurumları bəyan etmişdilər ki, bu anlaşma İranın nüvə silahı əldə etməsinin qarşısını alacaq. Ancaq üstündən iki il keçməmiş ABŞ rəhbərliyi bunun əksinə qərar verir. Bu da onu göstərir ki, məsələ nüvə silahı problemi deyil, ortada başqa səbəblər var.

ABŞ-İranla qarşı-qarşıya gətirən Yaxın Şərqdəki maraqları, o cümlədən İsrailin. İran Yaxın Şərqdə ABŞ-ın özü ilə birbaşa və müttəfiqləri ilə münasibət vəziyyətindədir.

Trampın Azərbaycan sərhədinə atdığı "bomba" - İranla müharibə hazırlığı

ABŞ prezidentinin nə qədər irəli gedəcəyini demək çətin, amma böyük qarşıdurmanın "ayaq səsləri" hiss olunur

Yəməndə İranın dəstəklədiyi üsyançılar hakimiyyəti ələ keçirib və günü-gündən daha da möhkəmlənirlər. İraqda iqtidarda İrana loyallaşan qruplardır. Suriyada İranın təsiri müharibədən əvvəl olsa da, indi qat-qat güclənib. Eyni zamanda ərəb dövlətlərinin Fələstin məsələsində qətiyyətsiz mövqe tutması səbəbindən sülh prosesi yarımçıq qaldı və hazırda Livan və Fələstində İranla müttəfiq olan müqavimət qrupları sürətlə nüfuz qazanır. Yeni Yaxın Şərqi bütün ölkələrində İran və ABŞ maraqları toqquşur. Ən böyük təhlükə isə İsrailə qarşıdır. İsraildə və Qərbdə də anlayırlar ki, uzun illər davam edən müharibələrdən sonra çox ciddi döyüş təcrübəsi olan İsrail inkişaf etmiş, böyük döyüş təcrübəsi olan hərbiyyəsi və regiondakı avtoritar ərəb rejimlərinə təsir etməklə böyük müharibənin qarşısını alır. Ancaq indi İran kimi dəstəkçisi olan silahlı birliklər İsrail üçün təhlükə mənbəyidir.

Bu səbəbdən də hazırkı ABŞ administrasiyasının İranla birbaşa savaşa girməsi

riski günü-gündən yüksəlir. Bunu bir formada Münhen Təhlükəsizlik Konfransında İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu da bəyan etdi. Hələlik ABŞ-la İran arasında Avropa Birliyi var. Çünki Avropa yeni müharibənin olmasını istəmir. Məsələ ondadır ki, hazırkı Yaxın Şərqi xaritesini 100 il əvvəl Avropa ölkələri - Britaniya və Fransa çəkib. Və hələ də bu ölkələrin Yaxın Şərqdə ciddi təsirləri var. İkincisi, növbəti müharibə həm böyük qaçqın ordusu, iqtisadi tənəzzül, bazarları itirilməsi və nəhayət, ABŞ-ın rolunun artması anlamına gələcək. Sadalanan bütün faktorlar Avropanın maraqlarına uyğun deyil. Əksinə, AB ölkələri, xüsusən də Fransa, Almaniya kimi dövlətlər İran kimi bazara daxil olmaq, əlverişli müqavilələr əldə etməyə çalışırlar. Artıq "Airbus" şirkəti İrana 100 ədəd təyyarə satışı müqaviləsi imzalayıb. İlk 20 təyyarə isə təhvil verilib. Almanyanın isə 100-dən artıq şirkəti İranda iş qurmaq üçün bu ölkədə təmsilçilik açmağa hazırlaşır. Müharibə bütün bunlardan imtina edib yeni fəlakətlərə hazırlıq deməkdir. Bu səbəbdən də hazırda AB Trampın İran siyasətinə ciddi müqavimət göstərir. Yeri gəl-

mişkən, son aylarda İranda baş verən iğtişacları da ABŞ-la qarşıdurmanın "ayaq səsləri" hesab etmək olar.

Qayıdaq başda qeyd etdiyimiz iranlı generalın Bakı səfərinə. İranla Azərbaycan qonşu ölkədir və həmsərhəd ölkələr arasında İrana ən çox təsiri ola bilən Azərbaycandır. Çünki bir tərəfdən İranla Azərbaycan həm dənizdən, həm də qurudan böyük sərhədə malikdir. İkinci tərəfdən, etnik qohumluq bağları var, İran ərazisində milyonlarla azərbaycanlı yaşayır. Yeni mümkün müharibədə İranın Azərbaycana çox ciddi ehtiyacı ola bilər. Görünür ki, Bakıya gələn iranlı generalın qovluğunda bu mövzular da olub. İran ən pis halda Azərbaycandan xatircəm olmağa çalışır.

Hələlik Trampın hara qədər İran məsələsində irəli gedəcəyini demək çətin. Təbii ki, birbaşa hərbi müdaxilə böyük riskdir. Ancaq böyük dövlətlərin həmişə bütün variantları üçün ehtiyat planları olur. Bu isə onu deməyə əsas verir ki, qarşıdakı dövr region üçün çox ciddi sınaq olacaq. Elə Azərbaycan üçün də.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Müdafiə nazirimizdən önəmli addım

Bu gün - fevralın 23-də Rusiyada silahlı qüvvələrinin yaradılmasının 100-cü ildönümüdür. Bu münasibətlə Moskvada tontənəli mərasim planlaşdırılıb. Söhbət təbii ki, bolşevik-sovet ordusunun yubileyindən gedir. Demək, bu yubileyin Azərbaycana da daxil var. Çünki 1918-ci ilin fevralında yaradılan bu ordu, daha doğrusu, onun tərkib hissəsi olan XI ordu cəmi bir neçə il sonra - aprelin 28-də müsəlman Şərqi ilk demokratik respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mövcudluğuna (AXC) son qoyub.

Müstəqilliyi o vaxta kimi artıq 20-yə yaxın dövlət tərəfindən tanınmış AXC-yə qarşı Rusiyanın bu hərbi təcavüzünün sonucu bəllidir: on minlərlə günahsız insan məhv və sürgün edildi, 23 aylıq gənc dövlət, onun paytaxtı talan olundu; Azərbaycan siyasi və hərbi elitasının, az sonra - 37-ci illərdə isə həm də ziyalı elitasının qaymağı aradan götürüldü, milli ordu buraxıldı, AXC-nin torpaqlarının bir hissəsi (Zəngəzur) Ermənistanla paylaşıldı, Cümhuriyyətin yerində formal, demək olar, suverenlik və müstəqillik atributlarından məhrum, bilavasitə Moskvadan asılı olan Azərbaycan SSR yaradıldı - tərkibində gec, 70 il sonra partlayacaq bir "mina" ilə - DQMV ilə birgə.

Təbii ki, əsas təbii sərvətimiz olan neftə və ondan istifadəyə nəzarət də bütünlüklə Rusiyanın nəzarətinə keçdi. Bu da azmış kimi, rus-alman savaşında işğalçı sovet (bolşevik) ordusunun tərkibində daha 300 min insanımızı zərər fəşizm-bolşevizm davasına qurban verməli olduq. Bakı neftinin müharibənin tələyində oynadığı rol da öz yerində.

Ancaq bunun qarşılığında xalqımızın nəsihi müharibədən dərhal sonra - 40-50-ci illərdə Ermənistan, öz dədə-baba torpaqlarından kütləvi deportasiya oldu. O, Ermənistan ki, tarixi və əzəli Azərbaycan torpaqlarında

Zakir Həsənov Qırmızı ordunun yubileyinə qatılmadı

Bu gün Cümhuriyyətimizin süqutuna səbəb olmuş Qırmızı ordunun yaradılmasından 100 il ötür; erməni müdafiə naziri Vigen Sərkisyan Moskva, Azərbaycanın hərbi naziri isə Belarus paytaxtındakı yubiley təörenində - Kremlə mesaj?..

yaradılmışdı. Daha 30-40 il sonra isə Azərbaycana qarşı Kremlin erməninin əli ilə körüklədiyi və 30 ildir davam edən Qarabağ avartürası baş qaldırdı. Sonrası məlumdur...

Bunları xatırlatmaqda məqsədimiz odur ki, 100 il öncəki kimi bu gün də regionu qarşıduran xarici oyunçunun və onun burdakı əsas məşasını bir daha yaxşı tanı-

yaq. Bu, əlbəttə ki, Rusiya və ermənilər, onların kağız üzərində olan, faktiki surətdə isə Moskvanın ucqar əyaləti olan Ermənistan adlı "dövlətdir". Sanki tarix təkrarlanır. Təkrar-

Respublikanın 100-cü ildönümünün qeyd olunduğu ildə Rusiya ordusunun yaradılması təöreninə qatılmaq az qala qeyri-səmimi addım kimi təqdim olunur. Ən absurd da budur: faktiki,

diğer dövlət strukturlarının rəhbərləri ilə görüşləri planlaşdırılır. Bundan əlavə, general-polkovnik Z.Həsənovun Belarusun hərbi sənaye kompleksinə daxil olan müəssisələri ziyarət etməsi də nəzərdə tutulub.

Bu da tamamilə məntiqlidir. Ən azı o səbəbə ki, Belarus bizim mühüm silah tədarükçülərimizdən biridir və iki ölkə arasında hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıq ilbəl genişləyir. Necə deyirlər, "Dostunu göstər, deyim kim-sən..."

Dünən hörmətli nazirin Belarus səfərindən dərhal sonra Rusiyaya, məlum təörenə qatılmağa gedib-gətməyəcəyini dəqiqləşdirmək üçün Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidməti ilə əlaqə saxladıq. Bəlli oldu ki, belə bir səfər nəzərdə tutulmayıb...

□ "Yeni Müsavat", siyasət şöbəsi

Parlament seçkiləri də erkən keçiriləcək-iddia

Konstitusiyaya edilən dəyişikliklərdən sonra Milli Məclisin yenidən formalaşdırılması zərurətə çevrilib

Azərbaycanda prezident seçkilərindən sonra parlament seçkiləri də irəli çəkilib. Mötəbər mənbələrdən "Yeni Müsavat" a verilən məlumata görə, Milli Məclis üzvlərinin yeni seçimi 2019-cu ildə baş tutacaq. Növbədənəkar parlament seçkilərinin gələn il keçirilməsi gözlənilən bələdiyyə seçkiləri ilə eyni vaxta salınması nəzərdə tutulur. Bununla həm də seçki prosesinə çəkilən xərclərin azaldılmasının hədəfləndiyi bildirilir.

Azərbaycan müxalifəti üçün parlament seçkilərinin irəli çəkilməsi variantıdır. ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu hesab edir ki, Azərbaycan Konstitusiyasına edilən dəyişikliklərdən sonra Milli Məclisin yenidən formalaşdırılması bir zərurətə çevrilib: "Yeni konstitusiyaya uyğun olaraq yeni parlament seçilməlidir. Çünki indiki parlamentin fəaliyyəti ilə yeni konstitusiyası arasında ziddiyyət var. Yeni Milli Məclis indi qeyri-qanuni fəaliyyət göstərir".

Partiya sədrinin fikrincə, ye-

ni parlament seçkiləri növbədənəkar prezident seçkiləri ilə eyni vaxtda keçirilsə, daha yaxşı olardı: "2019-cu ildəki gözləməyə ehtiyac yoxdur, yeni parlament seçkiləri ən qısa müddətdə keçirilməlidir. Daha yaxşı olardı ki, prezident seçkiləri ilə eyni vaxtda salınsın. Amma salınmadı, heç olmasa prezident seçkilərindən dərhal sonraya təyin olunmalıdır".

Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev də hesab edir ki, növbədənəkar parla-

ment seçkiləri gələn il saxlanmamalıdır: "Düşünürəm ki, bələdiyyə seçkilərinə qədər gözlənməyəcək, elə bu ilin payızında yeni parlament seçkiləri keçiriləcək. Əslində Milli Məclisin indiki tərkibi tamamilə yenilənməlidir. Milli Məclis üzvlərinin mütləq əksəriyyəti seçilmiş deyil, təyin olunmuş, xalqdan uzaq adamlardır. Son vaxtlar deputatın ailə üzvlərinin pensiya təminatı deyilən bir məsələnin ortaya atılması bir daha göstərir ki, onlar xalqın deyil, hakimiyyətin mövqeyindən çıxış edirlər. Ona görə ki, böyük əksəriyyəti Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvləridir".

Ə.Əliyev deyir ki, Milli Məclis Azərbaycan siyasi palitrasını qismən də olsa əks etdirməlidir: "Amma bu gün Azərbaycan parlamentində xalqın güzəranı ilə

ayaqlaşan bir deputat yoxdur. Sanki Azərbaycan parlamenti virtual aləmdə yaşayır: orada baş verənlər Azərbaycan cəmiyyətində baş verənləri qismən də olsa əks etdirmir".

Partiya sədrinin sözlərinə görə, bir qisim partiyalar prezident seçkilərində prosesdən kənarlaşmağa üstünlük veriblər: "Mən bunu hazırlığın olmaması ilə əlaqələndirirəm. Düzdür, rəsmi versiyalar fərqlidir, amma realslar, insanların əhval-ruhiyyəsi, hakimiyyətin yürütdüyü siyasət, qanunvericilik - bunların hamısının çulğalaşması bu gün Azərbaycan müxalifətinin psixoloji durumuna təsir göstərir. Hesab edirəm ki, bir qisim müxalifətçilərin prezident seçkilərinə qatılmamaq qərarı bu hazırlıqsızlıqdan irəli gəlir. Amma düşünürəm

ki, parlament seçkiləri daha maraqlı, çoxcəhətli seçkilərdir. Müxalifət toparlanaraq orada iştirakı özünə borc hesab etməlidir".

Milli Məclisin üzvü, Böyük Quruluş Partiyasının sədri Fazil Qəzənfəroğlu isə hesab edir ki, parlament seçkilərinin irəli çəkilməsi üçün zərurət yadacaq əsas yoxdur: "Düzdür, belə bir qərarın olacağını istisna etmirəm. Ola bilər, çoxluğun iradəsi ilə belə qərar qəbul olunsun. Amma hesab edirəm ki, bu, zəruri addım olmayacaq. Bir məsələ vardı - 2025-ci ildə prezident seçkiləri ilə eyni vaxtda düşəcəkdə, o da həll olundu. Bələdiyyə seçkiləri ilə eyni vaxtda keçirilməsi isə hüquqların məhdudlaşması baxımından mümkün deyil. Ən azı bunun

üçün qanunverici əsas formalaşdırılmalıdır. Çünki həm parlament, həm də bələdiyyə seçkilərində iştirak etmək istəyən bir şəxs bu hüququn birindən istifadə edə bilməyəcək".

F.Mustafanın sözlərinə görə, ötən konstitusiyaya dəyişiklikləri Milli Məclisin fəaliyyəti ilə bağlı hansısa konseptual yenilik gətirməyib: "Parlamentlə bağlı hər hansı dəyişiklik olmayıb: ili artırılıb, strukturu dəyişməyib, qanunverici orqan olaraq səlahiyyətləri artırılmayıb, heç bir əlavə funksiya verilməyib ki, yenidən seçimə ehtiyac olsun. Prezidentliklə bağlı belə dəyişikliklər vardı deyə seçkilər irəli çəkildi".

□ DÜNYA, "Yeni Müsavat"

Eldar Mahmudovun "kassiri" və

"qara qutusu"na ağır cəza tələbi

Sübahir Qurbanov, Teymur Quliyev və Natəvan Mirvətova sabiq milli təhlükəsizlik nazirinin əsas adamları hesab olunurlar

Fevralın 22-də Sabunçu Rayon Məhkəməsinin inzibati binasında ləğv olunmuş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) sabiq baş idarə və idarə rəisləri - general Sübahir Qurbanov, general Teymur Quliyev, general Natəvan Mirvətova, eləcə də həmin qurumun digər vəzifəli şəxsləri - Füzuli Əliyev, Zaur Məmmədov, Natiq Əliyev, Fərhad Atayev, Anar Şirəliyev, Eşqin Əliyev, Elşad Əzizovun cinayət işi üzrə məhkəmədə prokuror çıxış edib. Qeyd edək ki, adıçəkilən şəxslər 2015-ci ildə həbs olunublar, N.Mürvətova isə ev dustağıdır.

Bu iş üzrə məhkəmə ötən ilin yanvar ayının 19-da Sabunçu Rayon Məhkəməsində Bakı Hərbi Məhkəməsinin hakimi Həbib Həsənovun sədrliyi ilə başlayıb.

İttiham olunan generalların sabiq milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun dövlət qurumlarını öz təsiri altına salmasında, var-dövlət toplamasında müstəsna rolları olub.

Qeyd edək ki, Sübahir Qurbanov, Teymur Quliyev, Natəvan Mirvətova və qeyrilərinə məxsus ümumilikdə 21 milyon 528 min manat dəyərində əmlak və pul vəsaitlərinin, o cümlədən 20 milyon 971 min manat dəyərində daşınmaz əmlak, 272 min manat dəyərində nəqliyyat vasitələri, 42 min manat dəyərində zərgərlik və digər qiymətli məmulatlar, 88 min manat, 88 min ABŞ dolları və 5 min avro nağd pul vəsaitləri üzərinə həbslər qoyulub.

"Yeni Müsavat" xatırladır ki, S.Qurbanov ona elan olunmuş ittihamlar üzrə istintaqda özünü təqsirli bilməyib. O, bir neçə sahibkardan hədə-qorxu yolu ilə külli miqdarda pul almasına dair ittihamları qəbul etməyib, həmin sahibkarları tanımadığını deyib.

Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindən hər ay rüşvət alması epizodu üzrə Sübahir Qurbanov istintaqa verdiyi ifadələrində bildirdi ki, həmin nazirlikdən ona heç vaxt hər hansı formada pul verilməyib. Vidadi Zeynalovun onun barəsində dediklərinin yalan olduğunu, sonuncu onun uzaq qohumu olduğu üçün ondan ad günü və toylar üçün hədiyyələr tapmasını xahiş etdiyini, sürücüsü Ramil Əliyevi onun yanına göndərərək hədiyyələri aldığını, sonradan özünü hədiyyələrin pullarını Vidadi Zeynalova verdiyini, heç vaxt və hər hansı şəxsdən hər hansı formada rüşvət qəbul etmədiyini göstərib. Yada salmaq ki, MTN-in Transmilli İqtisadi Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin sabiq rəisi S.Qurbanov Eldar Mahmudovun "ikinci kassiri" kimi də tanınıb.

Bundan başqa, sabiq milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun göstərişinə əsasən S.Qurbanov "Azimport" MMC-nin rəhbəri Azər Əsgərovu barəsində cinayət işi başlanacağı ilə hədələyib. Onu mütəmadi olaraq MTN-ə çağıraraq gecə-

dən səhərə qədər orada saxlayıb dindiriblər. A.Əsgərova təzyiqli göstərərək ona Rəşad Məmmədovun "Azimport" MMC-nin qeyri-rəsmi sahibi olması haqda ərizələr yazdırmaq istəyiblər. Məqsəd "Azimport" MMC-nin əmlakını ələ keçirmək olub.

A.Əsgərova digər vəzifəli şəxslər barədə də izahat yazdırmaq istəyiblər.

Bundan başqa, MTN əməkdaşları Eldar Mahmudovun göstərişi ilə "Azimport" MMC-də qeyri-qanuni axtarışlar aparıb. Şirkətə məxsus seyfdən qiymətli əşyalar, üstəlik, 1 milyon 300

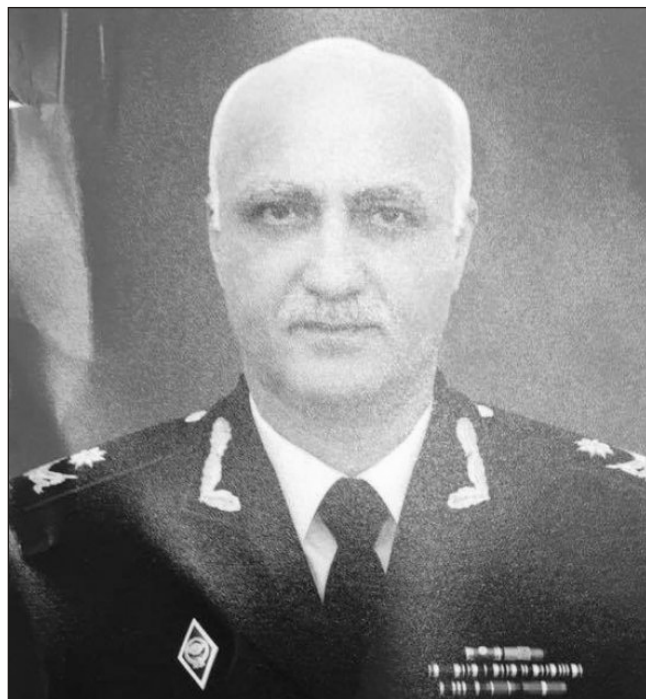

manat nağd pul götürülüb. Onları sonradan öz adlarına rəsmiləşdirmək məqsədilə "Azimport" MMC-yə və şirkətin bir neçə işçisinə məxsus olan çıxarışlar və mülkiyyət haqqında sənədləri də özləri ilə aparıblar.

S.Qurbanov tabeçiliyində olan Zülfüqar Əliyev, Natiq Əliyev və Zaur Məmmədovla birgə 2015-ci ilin martında iş adamı Z.Salmanovun ofisində qanunsuz axtarış aparmaqda, daha sonra sahibkara həbslə hədələyərək ondan böyük məbləğdə pul almaqda ittiham olunur.

Bu cinayətkar qruplaşma biznesmenlər K.Seyfullayev, H.Əliyev, A.Kərimov, E.İbadov, S.Məcədov, E.Mirzəyev və digərlərinin pullarını da eyni sxem üzrə ələ keçirib.

2014-cü ilin dekabr ayında "Zaminbank" ASC-nin Səbəyəl filialının müdiri Hüseyinov Rauf Mais oğlunun külli miqdarda pul vəsaitini hədə-qorxu gəlməklə ələ keçirmək məqsədilə heç bir qanuni əsas olmadan tapşırıqları ilə MTN-in Monitoring Mərkə-

zinin sabiq reisi Teymur Quliyev və həmin mərkəzin sabiq baş mütəxəssisi Fərhad Atayev tərəfindən onun qanunsuz dinlənilməsinin təşkil edilməsi, 2015-ci ilin may ayında dəstə üzvü Füzuli Əliyev vasitəsilə verdiyi göstəriş əsasında dəstə üzvü Natiq Əliyev Rauf Hüseyinovu MTN-ə çağıraraq Zaur Məmmədovla birlikdə sonuncunu gizli şəkildə xaricə pul köçürməkdə ittiham edib hədə-qorxu gələrək 100.000 manat pulunu tələb etmələri, zərər çəkmiş şəxsin 7 saat MTN-in vətəndaşların qəbulu otaqları olan binada saxlamaqla qanunsuz azadlıqdan məhrum edilməsi faktları üzrə Sübahir Qurbanov eyni ilə inkareddi ifadələr verib.

T.Quliyev "MTN işi"ndə ən mühüm fiqurlardan biridir. MTN-in Monitoring Mərkəzinin reisi vəzifəsində çalışmış Teymur Quliyev Eldar Mahmudovun "qara qutusu" hesab olunur. Məhz onun rəhbərlik etdiyi Monitoring Mərkəzi bütün qanunsuz dinləmələri həyata ke-

çirib. Bu dinləmələr isə təkəzə hədəfdə olan sahibkarları əhatə etmir. Məlumatla görə, hakimiyyət təmsilçiləri də Teymur Quliyevin rəhbərlik etdiyi otaqdan dinlənilib, mümkündür ki, səs yazıları kimi qeydə də alınıb.

Eldar Mahmudovun işdən çıxarılmasından dərhal sonra qapıları möhürlənən Monitoring Mərkəzi illərlə bu kimi dinləmələr həyata keçirib, mümkündür ki, danışıqlar xüsusi fayl şəklində toplanaraq kompromat kimi saxlanılıb və ya xaricə çıxarılıb.

1970-ci ildə Bakıda anadan olan Teymur Quliyev o vaxt Xalq Təsərrüfatı İnstitutu adlanan ali məktəbi bitirib. Teymur Quliyevin atası da polis sisteminə işləyib, bir sıra rayonların vaxtı daxil işlər nazirinin müavini vəzifəsində çalışıb.

T.Quliyev DİN-in İqtisadi Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə İdarəsində Eldar Mahmudovun bilavasitə rəhbərliyi altında işləyib və burada onların "iş birliyi-nin" əsası qoyulub.

Əli İnsanov ad gününü Almaniyada keçirə bilər-22 martda Sabiq səhiyyə nazirinin Bakıda kimləri yaşayır?

Sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanovun yaxın zamanlarda imzalanacağı gözlənilən əfv sərəncamı ilə azad olunaacağı barədə "Yeni Müsavat"ın xəbəri xeyli diqqət çəkib. Yada salmaq ki, xəbəri verən mənbə iddia edib ki, sabiq nazir bu dəfə azadlığa buraxılması və ölkədən getməsi gözlənilir.

Xatırladaq ki, Əli İnsanov 2005-ci il oktyabrın 19-da dövlət çevrilişinə cəhd ittihamı ilə həbs olunub. Amma sonradan o, iqtisadi cinayətlərdə ittiham olunaraq 11 il müddətinə həbs edilib.

Həbs müddətinin bitməsinə iki ay qalmış - 2016-cı ilin avqustunda ona yeni cinayət işi açılıb. Kamerada psixotrop tərkibli dərman saxlamaqda, Penitensiar Xidmətin əməkdaşını vurub ona kəllə-beyin travması yetirməkdə suçlanan sabiq nazir 2017-ci il aprelin 26-da 7 il azadlıqdan məhrum edilib. Bu günlərdə son instansiya - Ali Məhkəmə də sabiq nazir haqda qərar qüvvədə saxlayıb.

Ölkə iqtidarının onu azad edəcəyi halda ölkəni tərk etməsi şərti qoyması haqda iddia inandırıcı görünür. Çünki İnsanovla eyni hadisəyə görə 2005-ci ildə həbs edilən sabiq iqtisadi inkişaf naziri Fərhad Əliyev və qardaşı Rafiq Əliyev məhz belə anlaşma yolu ilə azadlığa çıxmış və ölkəni tərk etmişdi.

Sabiq səhiyyə nazirinin hətta yaşayacağı ölkənin Almaniyada olduğu deyilir. Almaniyanın seçilməsinin təsadüf olmadığı vurğulanır. İddia olunur ki, İnsanovun hazırda ailəsinin əksər üzvləri bu ölkədə yaşayır.

Bəs 13 ildir həbsdə olan Əli İnsanovu Bakıda kim gözləyir? Bu mövzuda araşdırma aparan "Yeni Müsavat" bir müddət öncə əldə etdiyi informasiyalara istinad etməli olur. Adının çəkilməsini istəməyən sabiq dövlət məmurunun çevrəsinə daxil olan şəxslərdən biri onun oğlunun və qardaşlarının Azərbaycanda olduğunu, digər ailə üzvlərinin ölkədə olmadığını bildirib: "Məhəmməd adlı qardaşı rəhmətə gedib. Əhməd adında qardaşı ölkədədir. Bir oğlu, bir qızı var. Oğlu Vidadi Azərbaycandır. Atasının yanına bəzən o gedir. Arabir qardaşı da İnsanovun yanına gedir. Həyat yoldaşı əksər vaxtlar xaricdə olur" deyərək, mənbə bildirmişdi.

Sonda qeyd edək ki, martın 22-də Ə.İnsanovun 72 yaşı tamam olur.

□ "YM"

Eldar Mahmudov milli təhlükəsizlik naziri təyin olunan sonra T.Quliyev də MTN-ə gətirib. Əvvəl MTN-də təchizat şöbəsinin reisi postunda işləyən T.Quliyev hələ də bilinməyən "xidmətlərə görə" tezliklə daha yüksək posta - MTN-in Monitoring Mərkəzinin reisi vəzifəsinə təyinat alıb. 2012-ci ilin mart ayında ölkə başçısının sərəncamı ilə general-mayor rütbəsi alan T.Quliyev hüquq-mühafizə sisteminə ən

gənc generallardan biridir.

General-mayor Natəvan Mürvətova isə məhkəmədəki ifadələrində qısa danışmış: "Mən özümü təqsirli bilmirəm". Musavat.com xəbər verir ki, prokuror Sübahir Qurbanovun 16 il, Teymur Quliyevin 16 il, general Natəvan Mirvətovanın 12 müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini tələb edib.

□ ORXAN,
"Yeni Müsavat"

Xocalı Soyqırımı

26.02.1992

Tariximizin ən qanlı səhifələrindən biri olan Xocalı faciəsindən 26 il ötür. Fevralın 26-da erməni cədlarının xalqımızın başına açdığı müsibətlər dünya tarixinin ən qəddar və ən amansız cinayətlərini də geridə qoyur. Bu qanlı tarixi yaşatmaq üçün hər il olduğu kimi, bu il də "Yeni Müsavat" Xocalı şahidlərinin dili ilə o günləri yad edir.

Bu dəfə də Xocalıda baş verən dəhşətli cinayətləri öz gözü ilə görmüş birinin - 58 yaşlı Fitat Məmmədovanın ağırlı-acılı xatirələrini təqdim edirik.

Onun həyat yoldaşı, bir övladı, iki qardaşı və bir qardaşı oğlu Xocalıda faciəvi şəkildə şəhid olub. Anası isə əsirlikdə ağır əzablara dözüb. Onun həyatı da, acı xatirələri də dinlədikcə insanı dəhşətə gətirir.

Fitat Məmmədova 1960-cı ildə Xocalı şəhərində anadan olub və orada böyüyüb. Ailədə 6 qardaş, 2 bacı olublar. Ailə faciədən sonra uzun müddət Naftalanda məskunlaşıb, hazırda isə Goranboy rayonunda Xocalı qaçqınları üçün tikilib istifadəyə verilmiş binada yaşayırlar. Fitat xanım Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Goranboy rayon şöbəsində çalışır.

Xocalı soyqırımının dəhşəti sanki Fitat xanımın üzündə əks olunub. Ogecəki faciə barədə hər kəlməsini titrəyişlə, acı göz yaşları ilə nəqli edir. (Mənbə: "Xocalı şahidləri danışır" kitabı)

Xocalı şahidi deyir ki, bir gecədə ən yaxın ailə üzvlərindən bir neçəsini itirib: "Həmin gecə Ağdamda xəstəxanadaydım. Yurdumuz Qaraqaya deyilən yerdə idi. Faciə zamanı anam bir gecə girov qalıb. O qayıdıb gələndə dedi ki, uşaqların hamısını öldürüblər. Çıxanda ikisinin meyitini asfaltın üstündə görüb. Qardaşımın birini meşədə öldürüblər. Təpənin arxasında gizlənməmişlər. Qardaşım anama deyib ki, mən çıxıb onların başını qatacam, siz keçin. Çıxan kimi al-

"Ərimin ürəyini diri-diri çıxartdılar..."

Xocalı faciəsində ailə üzvlərini şəhid verən qadın: "Qardaşımın 17 yaşlı oğlunun bədənində 17 güllə yarası gördük"

dan çıxanda anamgile əl qumbarası vermişdilər ki, əsir düşsəniz özünüzü partladın. Yaxıq anam onu qoynuna qoyubmuş, qardaşım nə qədər eləyib, anam gəlməyib. Qolundan tutub çəkəndə anam yu-

dan çıxanda anamgile əl qumbarası vermişdilər ki, əsir düşsəniz özünüzü partladın. Yaxıq anam onu qoynuna qoyubmuş, qardaşım nə qədər eləyib, anam gəlməyib. Qolundan tutub çəkəndə anam yu-

adam gətirmişdilər. Anamgil oraya gətirəndə görüblər ki, yoldaşım Rasim də buradadır. Yoldaşım başqa bir qrupla hərəkət edirmişlər. O qrupdan yalnız Valeh adında oğlan sağ çıxa bildi. O deyir ki, yoldaşımı orada ağır işgəncə ilə öldürüblər. Diri-diri, bağırda-bağırda ürəyini çıxarıblar. Vasif adlı qardaşımı da orada öldürüblər. Valeh azad olunandan bir sutka sonra anam gəldi. Dedi, ana, nə gördün, uşaqlardan nə xəbər? Anam danışa bilmədi. Bir həftə paltar qanlı gəzdirdi, əynindən çıxara bilmədik. Dedi ki, balamın qanı üstümə tökülüb, bir qucağımda keçinib, mən onu çıxara bilmərəm. Sonra dedi ki, oğlumun meyitinin harada olduğunu bilərəm, onu gətirməyə özüm gedəcəm. O, bunun üçün dəfələrlə Naftalanda Ağdamda gedib-gəlir. Axırı bir gün Ağdamda görür ki, bir qrup

aparacam. Belə bir el sözü var: Əmanət edəndə meyit olduğu kimi qalır. Qardaşımın meyiti torpağa tapşırıldıqdan sonra anam onun paltarını əynindən çıxardı".

Xocalı sakinlərinin çəkdiyi zülm təkcə 25-26 fevrala bitmir. Fitat xanımın sözlərinə görə, Xocalının yer üzündən silinməsinə qədərki 4 ilin hər anını təhlükə hissi ilə, ölüm qorxusu ilə yaşayıblar: "Ermənilər dörd bir tərəfdən Xocalını mühasirəyə almışdılar. Gecələr güllələri nə təhər yağıdırırlarsa, hələ bir tərəfə qaçır. Dörd il bax belə yaşamışıq. Bir gecə bizi raketlə necə bombardman etdilərse, neçə gün kənddən bant iyi gəldi. Zəhərlənənlər, ölənlər var idi. Həmin vaxt mənim iki yaşlı oğlum da zəhərlənib öldü. Yoldaşım şəhid olandan sonra min bir zillətlə bir qızım dünyaya gəldi. De-

dilər ki, adını nə qoyacaqsan, dedim onun adı özündə gəlib həyata. Qızın adını Nişanə qoydum" - deyər, dərinəndə köks ötürdü. Bir az ara verdikdən sonra sözüne davam etdi: "Qardaşım oğlunun 17 yaşlı vardı. O, öz pulu ilə əsgər forması alıb geyinmişdi. Ona dedik ki, ay bala, sən məktəblisən, geyinmə onu. Nə qədər elədik, xeyri olmadı. Atası Xocalıda yox idi, Rusiyada işləyir-

di. Oğlu atasının əvəzinə torpağı qorumaq istəyirdi. Axırı mümkün olmadı, dedik ki, döyüş, amma formanı geyinmə. Yenə xeyri olmadı. Bax, əynindəki o formaya görə ermənilər onu əsgər bilib güllələmişdilər. Meyitə baxanda bədənində düz 17 güllə yarası gördük. Anam deyir ki, əsir düşəndə içəridə Nənəş adlı dayısı qızı da vardı, onun da bütün ailəsini qırımsdılar. Evində dörd başpapaqlıdan biri sağ qayıtmadı. Hər dəfə fevral ayı gələndə qanımız quruyur. Qəbirləri belə yoxdur ki, gedib ziyarət edək..."

Qeyd edək ki, bu xatirələr "Xocalı şahidləri danışır" kitabındadır. Kitab 2015-2017-ci illərdə "Azərbaycan" qəzetində dərc olunan materialların toplusudur.
□ Hazırladı: Nərgiz LİFTİYEVA "Yeni Müsavat"

Adnan Oktar Qarabağı "geri qaytarır" - Bakıdan reaksiyalar

Türkiyə Ermənistanla sərhədi açsa...

Türkiyədəki A9 kanalının sahibi, dini kitabların müəllifi və kanalında gündəlik, canlı yayımladığı verilişlərin aparıcısı olan Adnan Oktar minval.info-ya müsahibəsində "Azərbaycan və Türkiyə əlaqələri barədə danışan zaman bir millət, iki dövlət olduğumuzu qeyd edirsiniz. Türkiyənin Ermənistanla sərhədlərini bağlamasına səbəb Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğal edilməsidir. Çıxışlarımızdan birində isə türklərin ermənilərlə qardaş olduğunu və sərhədlərin qeyri-şərtsiz açılmalı olduğunu bildirmisiniz. Bu iki fikir bir-biri ilə ziddiyyət təşkil edir. Bunu necə anlamaq olar?" sualına müzakirələrə səbəb olan cavab verib:

"Biz Ermənistanla sərhədlərimizi açacağıq, onlarla qardaş olacağıq, viza sistemini aradan qaldıracağıq. Mən əminəm ki, Ermənistan da bu dostluğa, qardaşlığa bir jestlə qarşılıq verəcək. Bunu bildiyim üçün deyirəm, bilmədiyim bir şey haqda danışmaram, Ermənistan Azərbaycandan aldığı torpaqları geri qaytaraçaq. Və deyəcək ki, Azərbaycanla da sərhədlərimiz açılınsın, işğala son qoyulmayınca, Türkiyə sərhədlərini açmayacaq. 2009-cu ildə isə Türkiyə ilə Ermənistan arasında İsviçərədə

Sürix şəhərində sərhədlərin açılması ilə bağlı danışıqların başlanmasını nəzərdə tutan protokol imzalanmışdı. O zaman da belə bir təbliğat aparılırdı ki, Türkiyə Ermənistanla sərhədi açsa, bu, Qarabağın geri qaytarılmasına səbəb olar. Lakin belli olduğu kimi, Sürix protokollarının özü faktiki olaraq işləmədi və kağız parçası olaraq qaldı. İndi Adnan Oktar illər öncə ciddi müzakirələrdən keçmiş məsələni yenidən və daha əmin bir formada dilə gətirir. Bəs doğrudanmı Türkiyə sərhədləri açsa, Ermənistan Qarabağı geri qaytarar?

Politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Adnan Oktar indi də siyasi "proqnozlar" verməyə başlayıb. Onu ciddiyyə almağa dəyməz. Onda psixi problemlər var: "Türkiyə Ermənistanla

Sürix şəhərində sərhədlərin açılması ilə bağlı danışıqların başlanmasını nəzərdə tutan protokol imzalanmışdı. O zaman da belə bir təbliğat aparılırdı ki, Türkiyə Ermənistanla sərhədi açsa, bu, Qarabağın geri qaytarılmasına səbəb olar. Lakin belli olduğu kimi, Sürix protokollarının özü faktiki olaraq işləmədi və kağız parçası olaraq qaldı. İndi Adnan Oktar illər öncə ciddi müzakirələrdən keçmiş məsələni yenidən və daha əmin bir formada dilə gətirir. Bəs doğrudanmı Türkiyə sərhədləri açsa, Ermənistan Qarabağı geri qaytarar?

Politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Adnan Oktar indi də siyasi "proqnozlar" verməyə başlayıb. Onu ciddiyyə almağa dəyməz. Onda psixi problemlər var: "Türkiyə Ermənistanla

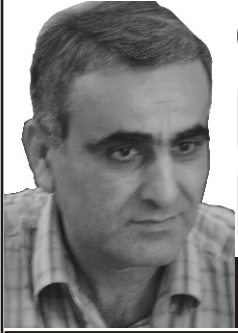
sərhədi 2009-cu ildə İsviçərədə-Sürixdə imzalanan protokollardan sonra açmadısa indi heç açmaz. Türkiyə bölgənin əsas dövlətlərindən birinə çevrilib, özü şərtləri diktə edir, ona kimsə "Ermənistanla sərhədi aç, yoxsa problemlər artar" santajını ünvanlaya bilməz. Hətta nəzəri cəhətdən düşünülse ki, sərhədlər açılacaq, Ermənistanın buna görə Azərbaycan torpaqlarını geri

qaytarması ehtimalı yoxdur".
Konfliktoloq Əvəz Həsənov isə bildirdi ki, Türkiyənin Ermənistanla sərhədi açması ilə Dağlıq Qarabağın arasında analoji təhlil aparmaq çətindir. Ermənilər üçün Ermənistan-Türkiyə və Ermənistan-Azərbaycan münasibətləri fərqli anlamda qəbul olunmağa başlanıb: "Ermənilər Türkiyədən "genosidin" tanınmasını tələb edirlər, Azərbaycandan

isə Dağlıq Qarabağın tanınmasını. Bu tələblərin heç birinin qəbul olunması mümkün olmadığından sərhədin açılması məsələsi maksimum hər iki xalq arasında, sadəcə, əlaqələrin qurulmasına və inkişafına kömək edə bilər, Qarabağın isə Azərbaycana qaytarılmasına kömək etmər. Azərbaycan təbii ki, Ermənistanla öz problemini həll etməyə qədər Türkiyə-Ermənistan sərhədlərinin bağlı saxlanmasına maraqlıdır. Amma buna nə qədər gücü çatacaq, onu demək çətindir".

Türkiyə sərhədləri açacağı halda Ermənistanın işğal altındakı Azərbaycan torpaqlarını geri qaytarmasının gözlənilmədiyini elə Ermənistan prezidentinin bir neçə gün öncə Münhen Təhlükəsizlik Konfransındakı çıxışı da təsdiq edir. Serj Sərkisyan çıxışında növbəti dəfə Sürix protokollarını xatırladı və deyib ki, sərhədlər heç bir şərt irəli sürülmədən aparılmalıdır, Dağlıq Qarabağın öz müqəddəratını təyin etməsi məsələsini bu məsələyə qatmaq olmaz.

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Qadınlarımız hərbi xidmət keçsinmi...

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

O gün marşrutda gedərkən əsgər formasında olan bir neçə gənc xanımı gördüm. Qollarındaki emblemdən bellidir: "Azərbaycan ordusu". Rütbələri-zadə yox idi, sadəcə, əsgər...

Doğrusu, ikili hissələr yaşadım: bir yandan ani qürur hissi keçirdimsə, öte yandan, müharibə şəraitində olduğumuz üçün bir azca sıxıldım - hərbi mündirdə mən yox, bu xanımlar olduğu üçün, yerimizin dəyişik düşdüyünü sanaraq...

Qış papaqları altından uzun hörükləri görünən bu hərbi qızlar bəlkə də mənfur erməni işğalçıların qanımı olan snayperçilər idilər. Nə bilmək olar. Təmas imkanı olmadı deqiqləşdirək. Bir də ki nə önemi?..

Bu zərif varlıqların vücudlarında yad kimi görünən qalın hərbi kürklərinə nəzərim ilişib qalınca isə bir sual keçdi ağımdan: görən nədən onlar ordunu seçiblər? Düzdür, bəzi ölkələrdən, məsələn, İsraildən, Şimali Koreyadan fərqli olaraq, Azərbaycanda qadınların hərbi xidmət keçməsi məcburi deyil. İstərlər gedərlər, istəməzlər - yox.

Hər necə olmasa, "Hərbi kişi işidir" deyimini biz də bölüşürük. Çünki ordu, hərbi sənəti sərt, çətin sınaqlar və sürprizlərlə zəngindir. Qadın zərifliyi və sərbəstliyi ilə bir araya gəlməyən, bir çox hallarda fiziki güc, təcili yerdəyişmə tələb edən fəvqəladə peşədir.

Məlum, hərbin bəzi sahələri var ki, orada qadın əməyi məqbuldur. Məsələn, rabitə sistemi, xidmət və ya təsərrüfat sahələri. Ancaq kim nə deyir-desin, hərbi forma ilə laklı dırnaqlar tutmur. Zərif çiyinlərə poqon yaraşmır. Qısa-sı, bu uniforma qadın bədənində uyum. Allah da elə bil, onları bu geyim forması üçün yaratmayıb. Hərçənd, "Aslanın erkəyi-dışı olmaz" məsələsi biz azərbaycanlılara məxsusdur.

Amma mən də o qənaətdəyəm ki, biz tədricən nizami ordudan peşəkar orduya keçməliyik. Hərbi ekspertlər təsdiqləyər, Azərbaycan üçün 50-60 minlik mobil, çevik ordu 18-22 yaşlı çağırışçılardan ibarət 200 minlik nizami ordudan daha effektivdir. Niyə?

Əvvəla, bineyi-qədimdən döyüşün, müharibənin, lap elə atəşkəs dönmündəki lokal hərbi toqquşmaların taleyini həmişə insan amili həll edib, insanın döyüşkən ruhu və bacarığı müəyyənleşdirib, nəinki dəmirin, texnikanın, tankın sayı. Şübhəsiz, hərbi texnikanın keyfiyyəti də önəmlidir. Ancaq ondan da vacibi, əlbəttə ki, bu texnikanı idarə edən əsgərin, zabitin ruhi vəziyyəti, ovqatı, qələbəyə inamıdır.

Döyüş ruhu, inam və peşəkarlıq isə aydındır ki, orta və ya ali məktəb partasından orduya çağırılan, biş yerini təzəcə qaralan gənclərdə ola bilməz. 1 il, il yarım da çətin ki, formalaşa - illah da gəncin hərbi işində xoşu gəlmirsə.

Üstəlik, peşəkar ordu maliyyə cəhətdə dövlətə sərfdir. Ona görə ki, mobil sistem olduğundan, cavabdehlik daha konkret şəkildə alındığından, məsrəflərə, korrupsiya hallarına nəzarət xeyli asanlaşır. Dövlət vəsaitinin israfı, qeyri-səmərəli istifadəsi minimuma enir. Yeni hədəf xərcləri tam doğruldu.

Ən əsası, Azərbaycan peşəkar ordu qurmağa potensialı var. Bunun həyata keçmə mexanizmi təbii ki, dövlətin, savadlı hərbi strateqlərin işidir. Bütün hallarda silahlı qüvvələrimiz müstəsna olaraq kişilərdən təşkil olunmalıdır. Ən azından, torpaqlar qaytarılana kimi.

Ermənilər heç. Bu dəqiqə onlarda işğalçı orduya çağırışçı problemi yaşanır. Erməni tələbələrindən hərbi xidmətə götürürlər. Eyni səbəbdən erməni qızlarını hərbi xidmətə götürürlər. Bununla bağlı yaxınlarda erməni mediası yazmışdı da.

Azərbaycanın isə buna ehtiyacı yoxdur. Bizim kişilərimiz və maliyyəmiz yetərlidir ki, xanımlarımızı narahat etməyək. Üstəgəl, Qarabağa görə onlara bir vəfa borcumuz var. İnşallah, Azərbaycan kişisi bu borcun altından çıxar. Sonrasına baxarıq. Bunun daha qısa və effektiv yolu mobil ordu quruculuğundan keçir...

Qoy Azərbaycanda çağırış sistemi də müəyyən miqyasda qalsın. Ancaq məsələn, o halda hərbi xidməti 1 il yarımla, 1 il yox, 6 ay, 3 aya endirmək olar. Ki, bütün kişiyəllərlər heç olmasa, silahla davranmağı öxz eləsinlər, dar macal üçün bərkənd-boşdan çıxınsınlar.

Əvəzində 22-23 yaşlı gənc vaxt itkisi ilə üzleşmədən mülki həyatda öz istədiyi ixtisasa daha tez yiyələner, ailəsinə, cəmiyyətə, ölkəyə daha faydalı olar. Nəticədə dövlət və onun vətəndaşı da, Vətən də uduşda olar...

Ermənistan ordusunun işğal altındaki Azərbaycan ərazilərindəki bölmələri daha bir hərbi xidmətə itirib. Ermənistan KİV-i xəbər verir ki, hadisə fevralın 22-də səhər saatlarında baş verib. 1998-ci il təvəllüdlü əsgər Qriqor Yeqoyanın müəmmalı şəkildə öldüyü deyilir.

necə bərabər olduğunu hamı bilir. Ona görə də bunun belə olmadığını sübut etmək üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Bunu nəzərə alaraq cəbhədə tərbiyənin, özü də ciddi şəkildə baş verə biləcəyini söyləmək olar".

Azərbaycan prezidentinin İrəvan xəbərdarlığı və müdafiə nazirinin döyüşlərin hər an başlaya biləcəyini bəyan etməsi yayılan müharibə xə-

berləri, düşmənin aqressiv, şantajla dolu bəyanatları fonunda məsələnin sülhlə tənzimlənməsi inandırıcı görünür.

Amma qəribəsi həm də budur ki, son günlər həmsədr ölkələrin paytaxtları Bakını qıçıqlandıran davranışlara yol verir. Belə ki, Azərbaycan XİN məhz buna görə son həftə ərzində Rusiya və Fransaya rəsmi etiraz etdi. Qeyd etdiyi-

sı artıq zərurətə çevrilib".

QAT sədri Akif Nağı bunu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi. O qeyd etdi ki, Ermənistan ictimaiyyətinin təşviş keçirməsi bu realıqla bağlıdır: "Onlar başa düşürlər ki, Azərbaycanın müharibədən başqa yolu qalmayıb, daha doğrusu, Ermənistan və beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycana başqa yol qoymayıblar. Azərbaycanda müharibə-

"Ermənilər Lələtəpəni qaytarmaq istəsə, yeni mövqeləri itirəcəklər" - keçmiş döyüşçü

Seçkilərdən sonra Qarabağda hərbi əməliyyatların başlaya biləcəyi barədə proqnozlar artır; **Akif Nağı**: "Ermənistanın işğalına qarşı müharibə artıq zərurətə çevrilib"

Düşmən növbəti əsgərini savaşa xəbərlərinin yayıldığı günlərdə itirdiyi üçün daha çox diqqət çəkib. Xatırladaq ki, ABŞ Milli Kəşfiyyatının Qarabağda irimiqyaslı, dağıdıcı müharibənin başlayacağı barədə xəbərdarlıq etməsi Ermənistanın geniş əks-səda doğurub və müzakirə predmetinə çevrilib.

Paralel olaraq işğalçı Ermənistanın apreldə itirdiyi mövqeləri geri qaytarmaq üçün tərbiyələr törədəcəyi barədə ekspertlərin xəbərdarlıqları da diqqət cəlb edir. **Hərbi ekspert, istifadə olan polkovnik Konstantin Manuxin** bildirib ki, Ermənistan tərəfi Azərbaycanda prezident seçkiləri, xüsusilə məşhur aprel döyüşlərinin 2-ci ildönümü ərəfəsində cəbhədə tərbiyələr törədə, bəzi yerlərdə hücumla keçə bilər. Ekspert milli.az-a açıqlamasında deyib ki, ona görə də həddən artıq diqqətli, ayıq-sayıq olmaq lazımdır. Təcrübəli hərbi fikirlərini belə əsaslandırır: "Bilirsiniz ki, bu il aprel döyüşlərinin 2-ci ildönümü olacaq. Bizim düşmənlərimiz isə tərbiyələr üzrə ustadırlar. Onlar həmişə hansısa tarixi hadisələr ərəfəsində belə şeylər edirlər. Həvalər da getdikcə istiləşir. Adətən fəal hərbi əməliyyatlar da belə vaxtlarda olur. Ona görə də ermənilər aprelin əvvəllərində cəbhənin istənilən istiqamətində tərbiyələr törədə, hətta bəzi yerlərdə hücum əməliyyatı həyata keçirə bilərlər. Onlar hələ də 2 il əvvəlki hansısa proseslərin başlaya biləcəyi ilə izah edirlər.

berdarlıqlarının əsassız olmadığı qənaətini yaradır. Ermənistan parlamentində çıxış edən xarici işlər nazirinin müavini Şavarş Köçəryan növbəti dəfə həyasızlıq edərək, Azərbaycanı bölgənin təhlükəsizliyinə təhdid yaratmaqda (!) ittiham edib. Həmçinin iddia edib ki, 2016-cı ilin aprelinde Azərbaycan ordusu hücumla keçən və dinc əhalini hədəf alan tərəf olub. XİN rəsmisi Azərbaycanın güc yoluna üstünlük verdiyi üçün Qarabağ məsələsinin həll olunmadığını iddia etməklə bir daha ölkəsinin işğalçı siyasətini gizlətməyə səy göstərmiş. Eyni zamanda Ermənistan rəhbərliyinin aprel zərbələrini unutmadığı bir daha təsdiqlənir. Hətta Azərbaycanda prezident seçkilərinin önə çəkilməsini də ermənilər Qarabağla bağlı hansısa proseslərin başlaya biləcəyi ilə izah edirlər.

Musavat.com erməni mediasına istinadən onu da bildirir ki, Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyan Livan prezidenti Mişel Aunla birgə keçirdiyi brifinqdə növbəti dəfə iddia edib ki, Qarabağ münaqişəsi ancaq "Qarabağ xalqı"nın müstəqil yaşaması halında mümkün ola bilər. Bütün

ni başlamaq üçün hər şey var, çatışmayan siyasi qərarlıdır. Ümid edirik ki, o qərar da olacaq".

Bəs Ermənistanın Lələtəpəni, digər yüksəklikləri azad etmək üçün əks-həmləyə keçməsi mümkündürmü? QAT sədri belə bir perspektivi Azərbaycanın şansı sayır: "Ermənistanın bəzi populistlər Azərbaycanın apreldə azad etdiyi ərazilərlə bağlı dəfələrlə tələblər səsləndiriblər. Amma hakimiyyət bu məsələdə ısrarlı görünməyib, çünki gücləri yoxdur. Ona görə də Ermənistanın bu istiqamətdə cəhd göstərəcəyi inandırıcı deyil. Cəhd etsələr, Azərbaycana əks-hücum üçün yaxşı şans vermiş olacaqlar".

Qarabağ müharibəsi veteranı Rey Kərimoğlu da hərbi toqquşmaları istisna etmir: "Əlbəttə, ermənilər 2016-nın aprelinde itirdikləri strateji mövqeləri geri qaytarmaq istəyirlər. Amma buna nail ola bilməyəcəklər. Əksinə, yeni mövqelər itirəcəklər. Ordumuz çox sürətli, çevik əks-hücum taktikasına malikdir. Aprel döyüşləri də bunu sübut etdi".

"Seçkilərdən sonra vəziyyətin dəyişəcəyi ilə bağlı müxtəlif mənbələrdən proqnozlar verilir, dəyişikliklərin baş verəcəyini göstərən müəyyən əlamətlər də müşahidə olunur. Mən hesab edirəm ki, Azərbaycanda prezident seçkiləri başa çatdıqdan sonra işğalçı Ermənistanın işğalına qarşı müharibənin başlanma-

Əfvin hansı ayda olacağı dəqiq deyil

Mələhət İbrahimqızı: "Əfvin nə zaman veriləcəyi və neçə nəfərə şamil olunacağı prezidentin səlahiyyətində olan məsələdir"

Hər il bayramqabağı həyata keçirilən əfvin bu il də Novruz bayramına təsadüf edəcəyi gözlənilir. "Xezerxəber.az"-ın məlumatına görə, Prezident yanında Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev bildirib ki, indiyədək əfvlə bağlı keçirilən iclaslarda yüzlərlə müraciətə baxılıb.

Müraciətlərə baxılan zaman əsas 4 amilə xüsusi diqqət edilir. Ə. Nuriyev onu da qeyd edib ki, əfv olunmaq üçün hər bir məhkum müraciət edə bilər. Ancaq meyarlara uyğun olan məhkumların müraciətinə baxılır. Ötən il əfv fərmanı 423 nəfərə şamil olunub. Bu il də təxminən bu rəqəmə yaxın şəxsin əfv ediləcəyi gözlənilir.

Bəs görəsən, Ə.Nuriyevin bu fikirlərini Prezident yanında Əfv Komissiyasının digər üzvləri də paylaşır mı? Əfv sərəncamı Novruz ərəfəsində, yoxsa may ayında Cümhuriyyətin 100 illiyinin qeyd olunması ərəfəsində veriləcək?

Bu suallarla bağlı "Yeni Müsavat"a danışan D.Əliyeva adına Qadın Hüquqlarının Müdafiəsi Cəmiyyətinin sədri, hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu bildirdi ki, bu il əfv olacaq: "Lakin onun martda, yoxsa mayda, yoxsa dekabrda olacağı dəqiq deyil. İl boyu bayramlar, əlamətdar günlər var. Cümhuriyyətin 100 illiyi də var. Bu bayramların birində əfv olacaq və məhkumların əksəriyyəti azadlığa çıxacaq. Bu əfvdə həbsdəki jurnalistlərin, bloggerlərin də azad olunması gözlənilir".

Əfv Komissiyasının üzvü, Milli Məclisin deputatı Mələhət İbrahimqızı da "Yeni Mü-

savat"a açıqlama verərək bildirdi ki, əfvin nə zaman veriləcəyi ölkə başçısının qərarından asılı olacaq: "Respublikamızda Dövlət Əfv Komissiyası uzun illərdir - 20 ildən artıqdır fəaliyyət göstərir. Bu komissiyanın da işi daimidir. Vətəndaşlar yaxın ailə üzvləri, tanışları, dostları olan məhkumlarla bağlı öz müraciətlərini ilboyu Əfv Komissiyasının üzvlərinə və Prezident Aparatında yerləşən əfv məsələləri üzrə sektora ünvanlaya bilərlər. Bizim komissiya daimidir və vaxtaşırı olaraq iclaslar keçirilir. Ancaq ictimaiyyət bir-mənəli olaraq bilməlidir ki, əfv sərəncamının imzalanması prezidentimizin səlahiyyətidir. Biz komissiya üzvləri olaraq prezidentin səlahiyyətinə qarşı bilmərik. Komissiya üzvləri olaraq bizim vəzifə borcumuz odur ki, məhkumlarla bağlı bizə ünvanlanan müraciətlərə baxaq, təhlil edək. Biz onların cəzaçəkmə müəssisəsindəki durumlarına, davranışlarına, törətdikləri cinayətdən keçirdikləri peşmançılığa, zərərçəkənin hüquqlarının qorunmasına və sairə birgə baxırıq, bük-

tün bu məsələləri təhlil edib, meyarlara uyğun gəlirsə, Əfv Komissiyası tərəfindən rəy veririk. Komissiyanın yekun işi prezidentə təqdim olunur. Daha sonra əfv fərmanını nə zaman imzalamaq prezidentin səlahiyyətinə aiddir".

M.İbrahimqızı onu da vurğuladı ki, əfvin məhz Novruz bayramında olacağını demək çətindir: "Əfvin nə zaman veriləcəyi və neçə nəfərə şamil olunacağını biz deyə bilmərik. İlboyu əlamətdar günlər, bayramlar var. Mən 20 ildən artıqdır ki, Əfv Komissiyasının üzvüyəm. Deyə bilərəm ki, əfv sərəncamının imzalanması qeyri-bayram günlərində də olub. O baxımdan bunu hansısa bayramla əlaqələndirmək olmaz. Prezidentin humanist siyasəti onun fəaliyyətinin təməl prinsipidir. Əfv Komissiyasının, xüsusilə də dövlət başçısının məqsədi odur ki, daha çox məhkum ailəsini sevincindirsin".

Siyasi məhkumların əfv sərəncamı ilə azadlığa çıxması ilə bağlı suala gəlincə, M.İbrahimqızı "siyasi məhkum" ifadəsini qəbul etmədiyini bildirdi: "Mən "siyasi məhkum" ifadəsini qəbul etmirəm. Çünki Azərbaycanda siyasi düşüncəsinə görə heç kim təqib olunmur. Cinsin-

dən, dinindən, sosial mənşəyindən, düşüncəsindən asılı olmayaraq hər kəs azaddır, hər kəskin fundamental hüquqları var. Ona görə də mən düşünürəm ki, "siyasi məhkum" sözü Azərbaycanı sevməyən beynəlxalq təşkilatların işlətdiyi qurama ifadədir. Halbuki bu günə qədər Avropanın nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları "siyasi məhkum" sözünün nə demək olduğunu izah edə, onun bir formulu tapı bilmirlər. Bu təşkilatlar "siyasi məhkum" məsələsindən Azərbaycan kimi kiçik ölkələrə təzyiqliq vasitəsi kimi istifadə etməyə çalışırlar. O da Azərbaycanda baş tutmur, çünki bizdə heç vaxt "siyasi məhkum" olmayıb. Cəzaçəkmə müəssisələrində Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvü olan məhkumlar da var. Belə hallar çox deyil, lakin var. Beynəlxalq təşkilatlar onları niyə bir dəfə ziyarət etmirlər. Şəxsən mən bu ifadəni qəbul etmirəm. Ona görə də hər kəs qanunun aliliyi qarşısında bərabərdir".

Qeyd edək ki, Azərbaycanın müstəqillik tarixində 63 əfv fərmanı imzalanıb və indiyədək 7000-ə yaxın şəxs azadlığa çıxıb.

□ Nərgiz LİFTİYEVA,
□ "Yeni Müsavat"

Əfv və amnistiya qərarları Azərbaycan-Avropa İttifaqı münasibətlərinə təsir göstərə bilər

Arzu Nağıyev: "Hazırda Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında ciddi bir narazılıq yoxdur"

Ermenipərəst dairələrin bütün cəhdlərinə, qaralama kampaniyalarına baxmayaraq, Azərbaycan-Avropa İttifaqı (Aİ) əməkdaşlığını pozmaq mümkün olmadı. Bunu son günlərin statistikası, beynəlxalq qurumla rəsmi Bakı arasında artan təmaslar da təsdiqləyir.

Fevralın ilk ongünlüyündə məlum oldu ki, Brüsseldə keçirilən iclasda Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında Təhlükəsizlik və Enerji məsələləri üzrə dialoq mexanizminin təsis edilməsi barədə razılıq əldə olunub. Rəsmi Bakı bildirdi ki, Avropa İttifaqı-Azərbaycan əməkdaşlığı Şurasının 15-ci iclası pozitiv, konstruktiv və işgüzar dialoq şəraitində keçib. Elə həmin iclasda qeyd olunub ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin 2017-ci ilin əvvəlində Avropa İttifaqına səfəri ikitərəfli əlaqələrin inkişafında yeni səhifə açıb və əlaqələrin keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoymasını təmin edib. Həmçinin Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xətti və ümumiyyətlə, Şərqi-Qərbi nəqliyyat dəhlizinin inkişafına və Cənub Qaz Dəhlizi və bu xüsusda TAP layihəsinə Avropa İttifaqının qəti dəstəyi bir daha ifadə olunub.

Ən başlıcası budur ki, Avropa İttifaqı tərəfindən Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə tam dəstək ifadə olunub. Xatırladaq ki, Azərbaycan prezidenti bu qurumla əməkdaşlığın davamı üçün başlıca şərt kimi Qarabağ məsələsində beynəlxalq hüquqa istinad edilməsini istəmişdi.

Bir neçə gün əvvəl Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Avropa İttifaqının komissarı Yohannes Han ilə görüşdən sonra da pozitiv məlumatlar yayıldı. XİN-dən bildirildi ki, görüşdə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında siyasi, iqtisadi, ticarət, nəqliyyat, enerji, humanitar və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub. Görüşdə Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında tərəfdaşlığa dair saziş layihəsi üzrə aparılan danışıqlara toxu-

nulub. Tərəflər həmçinin enerji sahəsində əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparıblar və Bakıda fevralın 15-də "Cənub qaz dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin dördüncü toplantısının uğurlu keçdiyini vurğulayıblar. Enerji məsələləri ilə bərabər təhlükəsizlik və nəqliyyat sahələrində də Aİ ilə Azərbaycan arasında dialoq mexanizminin yaradılması müsbət addım kimi qiymətləndirilib.

Eyni zamanda münasibətlərin bir ara çox gərgin olduğu Avropa Parlamentində (AP) Azərbaycanın dostları qrupu-

nun yaradılması da mühüm məsələdir. Belə bir qrupun yaradılması AP-in erməni dostlarının əlində oyuncağa çevrildiyini göstərir.

Bu günlərdə Azərbaycanda səfərdə olan Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klarrın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti dövlət başçısı ilə görüşüb, həmçinin Abşeron rayonunun Masazır qəsəbəsində məcburi köçkünlər üçün salınmış məhəllədə yaradılan şəraitlə tanış olub.

Politoloq Hikmət Hacızadə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, hələlik Aİ ilə danışıqlar gedir və yekun nəticə müəyyəndir: "Bizimkileri əsasən məsələnin iqtisadi tərəfi maraqlandırır. Avropa isə insan haqlarını da unutmağa çağırır. Baxsaq, tərəflər hansı nəticəyə gələcəklər. Əlbəttə, biz gecikirik. Amma bunlar bizim hökumətimizin siyasətidir. Deyir "insan haqları mənim daxili işimdir, qarışmayın, filan". Qeyd edək ki, qarşıda əfv və amnistiya qə-

rarlarının veriləcəyi gözləntiləri var. H.Hacızadə də hesab edir ki, bu istiqamətdə addım atılsa, münasibətlərin inkişafına təsiri olacaq: "Amma Avropa tələb edir ki, ümumiyyətlə, siyasi məhkumlar, jurnalistlər və s. təqib olunmasın".

Politoloq Arzu Nağıyev isə "Yeni Müsavat"a dedi ki, hazırda Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında ciddi bir narazılıq yoxdur: "Əgər bu münasibətlərə iqtisadi, siyasi, hərbi və mədəni prizmadan yanaşsaq görərik ki, bu gün Azərbaycanı Avropa İttifaqı enerji təhlükəsizliyinə təhdidin qarşısını ala bilən bir dövlət kimi qəbul edirlər, bundan başqa, Azərbaycan Şimal-Cənub, Şərqi-Qərbi loqistik layihələrdə mühüm bir oyunçudur, TAP və TANAP layihələri, bura təbii ki, Bakı-Tiflis-Qars, Bakı Beynəlxalq dəniz limanı da daxildir. Yeni Azərbaycan regionda mühüm bir tərəfdaşdır və Avropa İttifaqı da bunu qəbul

edir. Mədəni əlaqələr də dinamik inkişaf edir, burada Azərbaycanın istər beynəlxalq forumlara ev sahibliyi etməsi, istər Avropa dəyərlərinin qorunub saxlanması ilə bağlı proqramlarda iştirakını da qeyd etmək olar". Politoloqun fikrincə, münasibətlərdə əsas məsələlərdən biri Dağlıq Qarabağ münasibəti və onun həlli ilə bağlı ATƏT-in Minsk Qrupunun fəaliyyəti ilə bağlı atılan addımlardır: "Təəssüf ki, əvvəllər olduğu qədər olmasa da, ikili standartlarla yanaşmalar hələ də mövcuddur. Bu, həm də o qrupda təmsil olunun Fransaya da aiddir. İnsan haqları ilə bağlı bəzi məqamların da beynəlxalq norma və prinsiplər üzrə həlli istiqamətində mühüm işlər aparılır və bu kimi problemlərin həlli də mümkün olduğu üçün böyük gərginliklərə səbəb olmur".

□ Cavid TURAN,
□ "Yeni Müsavat"

Təbrik

Bu gün gözəl bir qızın dünyaya göz açdığı gündür... Sanki bu qız bir Mələk doğulmuş... O qədər təmiz, o, qədər saf, gözəldir ki, nə qədər yazsam belə sözlə ifadə edə bilmərəm.. Hə, söhbət gül kimi gözəl tərəvətli Mələyimdən gedir... Nə yaxşı ki varsan və nə yaxşı ki mənim qızım-san... Sənə arzum həyatın boyu gül. Çünki sənin gözəl simana daim gülüş yaraşar. Mələyim mənim, doğum günün mübarək..

Hər zaman xoşbəxt ol diləyi ilə anan, atan, nənələrin, babaların, əmilərin, dayıların, xalaların!

Yanan ev Ziya Məmmədovun qardaşının imişi

Bu günlərdə İsmayilli rayonunun Buynuz kəndündə yanan, sabiq nazir Ziya Məmmədova məxsus olduğu deyilən villa barədə yeni məlumatlar üzə çıxıb. Mötəbər mənbəmin verdiyi xəbərə görə, həmin villa Ziya Məmmədova yox, onun qardaşı Nəriman Məmmədova məxsus olub.

Qeyd edək ki, Ziya Məmmədov özü də, qardaşı, sabiq deputat Elton Məmmədov da media təmsilçilərinə açıqlamalarında yanan villanın keçmiş nəqliyyat nazirinə aid olmadığını bildirmiş, ancaq villanın, hər halda, onların ailə üzvlərindən birinin olmasına toxunmamışdılar.

Bu barədə musavat.com-a bilgi verən mənbənin dediyinə görə, o, Buynuz kəndində yanan evin Ziya Məmmədovun qardaşı Nərimana məxsus olmasını dəqiq bilir: "Mən o evi Buynuzda gedəndə dəfələrlə görmüşəm. Butun kənd ona qarşı edirdi. Ev kəndin girişində idi və qabağına kimi asfalt çəkdirmişdilər. Kəndin qəbiristanlığı o evdən sonra idi. Bir az irəliləyəndə yol kəndin mərkəzinə çıxırdı. Kənd camaatı dəfələrlə xahiş etsə də, cəmi 1 kilometrlik yola asfalt döşəmədilər. Yalnız öz evlərinin qabağına qədər çəkdilər, iş bitdi".

Xatırladaq ki, Nəriman Məmmədov Nəqliyyat Nazirliyinin tərkibində fəaliyyət göstərən «MMC 85» adlı qurumun rəhbəri olub. O, 2014-cü ildə tutduğu vəzifədən azad edilib.

Ölkədə 20 mindən çox alkoqolik var

40 yaşından sonra alkoqolik kimi qeydiyyatla götürülənlərin sayı çoxluq təşkil edir. Azərbaycanada yeni qeydiyyatla götürülən alkoqoliklərin sayı artıb. 2011-ci ildə 19.765, 2012-ci ildə 21.103, 2013-cü ildə 21.584, 2014-cü ildə 22.278, 2015-ci ildə isə 21.777 nəfər alkoqolik qeydə alındığı halda, 2016-cı ildə onların sayı yenidən 21.909-a, 2017-ci ildə 21.364 yüksəlib.

2014-cü ildə Azərbaycanda 881 nəfər, 2015-ci ildə 619, 2016-cı ildə 555, 2017-ci ildə 618 nəfər alkoqolik kimi yeni qeydiyyatla götürülüb. Ölkədə 40 yaşından sonra alkoqolik kimi qeydiyyatla götürülənlərin sayı çoxluq təşkil edir.

Son rəsmi məlumatlara əsasən, Azərbaycanda 2017-ci ildə 15-17 yaşlı 1, 18-24 yaşlı 341 (2016-cı ildə 338, 2015-ci ildə 343, 2014-cü ildə 517), 25-29 yaşlı 926 (2016-cı ildə 924, 2015-ci ildə 928, 2014-cü ildə 1240), 30-34 yaşlı 1553 (2016-cı ildə 1638, 2015-ci ildə 1599, 2014-cü ildə 1429), 35-39 yaşlı 1850 (2016-cı ildə 1798, 2015-ci ildə 1660, 2014-cü ildə 1669), 40-44 yaşlı 2686 (2016-cı ildə 2628, 2015-ci ildə 2709, 2014-cü ildə 2583), 45-49 yaşlı 3224 (2016-cı ildə 3165, 2015-ci ildə 3175, 2014-cü ildə 3027), 50-54 yaşlı 3399 (2016-cı ildə 3386, 2015-ci ildə 3347, 2014-cü ildə 3245), 55-59 yaşlı 3383 (2016-cı ildə 3468, 2015-ci ildə 3434, 2014-cü ildə 3374), 60-64 yaşlı 2565 (2016-cı ildə 2861), 65 yaşdan yuxarı 1436 (2016-cı ildə 1713, 2014-cü ildə ümumilikdə 60 yaşdan yuxarı 4582, 2014-cü ildə 5193) nəfər alkoqolik olub. (Trend)

Azərbaycanda alkoqoliklər daha çox kişilərdir.

Səhiyyə Nazirliyindən bildirilib ki, Azərbaycanda alkoqoliklər yalnız könüllü mürciət etdikdə və məhkəmənin qərarı ilə məcburi müalicə təyin edildikdə rəsmi qeydiyyatla götürülür.

Azərbaycanda məhkəmənin qərarları istisna olmaqla, alkoqoliklərin müalicəsi daha çox könüllü şəkildə aparıldığından onların müalicəsi üçün özlərinin istəklisi vacibdir.

Ölkədə alkoqoliklər daha çox xəstəliyin orta mərhələsində müalicə olunmaq üçün həkimə mürciət edirlər.

Qeyd edək ki, dünyada hər il təxminən 2,3 milyon nəfər alkoqollu içkilərin qəbulu nəticəsində dünyasını dəyişir. Bu isə dünyada baş verən bütün ölümlərin 3,8%-ni təşkil edir.

Alkoqollu içkilərin istehlakı adambaşına düşən gəlirlərin səviyyəsinin daha yüksək olduğu ölkələrdə daha çox qeydə alınır.

Elan

Smeta+ proqramını bilən, rus dilində danışa bilən, kompüterdə işləmək bacarığı olan 25-50 yaş arası mütəxəssis tələb olunur.

Əlaqədar şəxs Rəşad Abdullayev

İş qrafiki (08:30 - 17:30)

İstirahət günləri şənbə və bazar

Əmək haqqı 600-800 AZN

Bayrama bir ay qaldı, çərəzlər bahalasha...

Satıcılar qiymətlərin artacağını anons edir; iqtisadçı ekspert isə daha bir səbəbdən danışdı

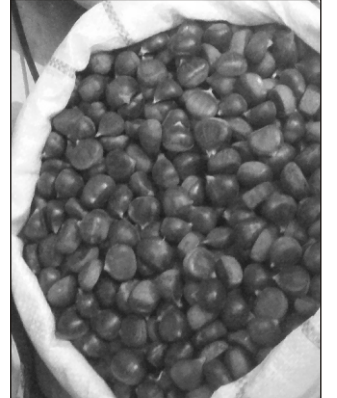

Novruz bayramının gəlməsinə hələ bir ay qalmasına baxmayaraq, artıq qoz, fındıq və digər çərəzlərin qiymətində bahalaşma müşahidə edilir. Hər il bayramqabağı ənənə halını alan bahalaşma bu dəfə, deyəsən, özünü daha tez göstərdi. Məhz bu bahalaşmaya görə ki, əksər vətəndaşlar bayram alış-verişini daha tez, bayrama bir ay qalmışdan etməyə başlayıb.

Qiymət artımına yol verən bəzi işbazlar da bilir ki, Novruz bizim xalqın sevdiyi bayramlardan biridir. Buna görə də sosial vəziyyətdən asılı olmayaraq demək olar ki, bütün ailələr bütüncülərini uyğun bayram süfrəsi açmağa çalışır. Bu bayramı müxtəlif şirniyyatlardan ibarət Novruz simvollarından sayılan xonçasız təsəvvür etmək mümkün deyil. Novruz bayramının əsas atributlarından biri də şəkərbura və paxlavadır ki, onlar da qoz və fındıqdan hazırlanır. Həmçinin digər çərəzlər də bayram süfrəsində öz yerini alır. Buna görə də bir çox insanlar xarab olmayan çərəzləri daha ucuz almaq üçün mağazalara və bazarlara üz tutur.

Biz də çərəzlərin qiymətləri, alıcılıq qabiliyyəti ilə daha yaxından tanış olmaq, həmçinin bu bahalaşmanın səbəblərini öyrənmək üçün bir neçə market və bazarı baş çəkdik. Apardığımız müşahidələrə əsasən deyə bilərik ki, market və bazarlarda canlılıq yaşanır. Vitrinlər bir-birindən fərqli çərəzlərlə dolub-daşırdı. Alıcılara yerli çərəzlərlə yanaşı xaricdən gətirilən çərəzlər də təklif edilir. Təbii ki, yerli və xarici çərəzlərin qiyməti bir-birindən fərqlənir. Hər zaman olduğu kimi ləpələr qabıqlı çərəzlərə nisbətən baha satılır.

Məsələn, yerli məhsul olan qoz ləpəsinin qiyməti 12-23, fındıq ləpəsi 10-15, badam isə 15-20 manat arasında satılır. Xaricdən gətirilən qozların qiyməti isə 30-35 manat arasında dəyişirdi. Kişmiş 8-16 manat, fıstıq

16-33 manat, qaysı 14-16 manat arasında, albuxara 8, gavalı qurusu 8-12, alça qurusu 9, quru badam 12, alma qurusu 9, turş gilas və çiylək qurusu isə 16 manata təklif edilir.

"8-ci kilometr" bazarının satıcısı Fərid Əliyev bayramqabağı qiymətlərin daha da qalxdığını dedi: "İndidən çerez, qoz, fındıq alanlar, məncə, udumazlar. Çünki axır çərşənbədən qiymətlər ən azı 10 faiz artacaq. Ona görə də xarab olmayan çərəzləri indidən almağı məsləhət görürəm. Daha çox yerli çərəzlər satılır. Xaricdən gətirilənlər yerli çərəzlərə nisbətən bahadır. Xaricdən gətirilən çərəzlər daha çox Ukrayna, Türkiyə və Özbəkistandan gətirilir ki, bu çərəzlərin qiyməti 30 manatdan başlayır. Bunların yerli çərəzlərdən fərqi dadında və iriliyindədir. Məsələn, xaricdən gətirilən qozlar daha ağ və iri görünüşlüdür".

Alıcılara isə qiymətlərin hələ ki nəzərəcarpacaq dərəcədə bahalaşmadığını düşünür. Bakı sakini Sədaqət Məmmədova digər ərzaq məhsullarında hələ ki elə də çox artım müşahidə etmədiyini dedi: "Ləpələrin, çərəzlərin qiyməti həmişə baha olub. Düzdür, indi daha da bahalaşdı. Ancaq digər ərzaqların qiyməti hələlik artmayıb. İndidən düyü, şabalıd kimi ərzaqları alıb evə qoyuram. Şəkərbura, paxlava bişirmək üçün qoz, fındıq da aldım. İndidən

alırım, çünki bilərəm ki, bayrama sayılı günlər qalanda bunlara yaxınlaşmaq mümkün olmayacaq".

Iqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri qiymət artımının həm də xaricdən gətirilən məhsulların həcmi və keçidi ilə bağlı olduğunu dedi: "Bahalaşmağa birtərəfli yanaşmaq düzgün olmazdı, bu, hər şeylə əlaqəli ola bilər. Bu, həm də Azərbaycanın pis ənənəsi ilə bağlıdır ki, hər bayramqabağı qiymətlərdə ciddi artım müşahidə edilir. İllərdir belədir. Əsasən də Yeni il və Novruz bayramı qabağı qiymətlərdə həmişə artım müşahidə olunub. Qiymət artımı həm də xaricdən gətirilən məhsulların həcmi, keçidi ilə bağlıdır. Nə qədər qəribə səslənsə də, son zamanlarda gömrükdə şəffaflığın, yeni keyfiyyətin artması qiymətlərin də artmasına səbəb olub. Əvvəllər müxtəlif sxemlərlə ölkəyə gətirilən məhsullar gömrükdən keçirilərkən müəyyən danışıqlar nəti-

cəsində daha az ödənişlər olurdu, indi gömrüyün işində müəyyən dönüş yaranıb və rəsmiləşmə artıb. Rəsmiləşmə artıqca da mal gətirənlər daha çox ödəniş etməyə məcbur olurlar. Nə qədər çox ödəyirlərsə, ödədikləri vəsaiti qiymətin üzünə gəlirlər. Yeni bu bir çox məsələlərlə, həm də gözləntilərlə bağlıdır. Hər kəs bilir ki, Novruz bayramına olan münasibət, sevgi Azərbaycanda çox yüksək səviyyədədir. Hətta ən kasıb insanlar belə bazarlıq edib Novruz süfrəsini açmağa çalışır. Bu da tələbatın artmasına səbəb olur. Tələbatın artması da qiymətin artması ilə müşahidə olunur. Yeni qiymət artımı bir neçə səbəbdən doğur. Təəssüf ki, artıq Azərbaycanda bu pis ənənəyə də çevrilib ki, hər bayramdan öncə qiymət artımı müşahidə edirik".

□ Günel MANAFLI,
"Yeni Müsavat"
Fotolar müəllifindir

2018-ci ildə Azərbaycanda inflyasiya 6 faiz olacaq?

"2018-ci ildə Azərbaycanda iqtisadi artım 1,5%, 2019-cu ildə isə 2% təşkil edəcək". Virtualaz.org bildirir ki, "Moody's" beynəlxalq reyting agentliyinin yaydığı hesabatda belə deyilir.

Hesabatda əsasən, 2018-ci ildə Azərbaycanda inflyasiya 6 faiz, 2019-cu ildə 5 faiz səviyyəsində proqnozlaşdırılır. Qeyd olunur ki, mənatın məzənnəsinin sabitliyində əminlik inflyasiya gözləntilərini azaldır.

Agentliyin mütəxəssisləri onu da bildirirlər ki, bu il tədiyyə balansında profisit ÜDM-in 2,3%-nə, 2019-cu ildə isə 3,8%-nə bərabər olacaq.

Cümə söhbətləri

Bismilləh-Rahmə-nir-Rahim!
 İnsanın həyatında bil-məli olduğu bir neçə mühüm nöqtə var ki, onlardan biri də budur ki, biz yaranmağımızda, mövcud olduğumuzda öziz Peyğəmbərimizin (s) mübarək vücuduna borcluuyq. Allah Təala varlıq aləmini öziz Rəsuli-Əkrəm (s) xatir xəlx edib. Hər nə var varlıq aləmində - o Həzrət (s) xatir yaranıb, onun mübarək vücuduna xatir yaradılıb. O Həzrətin (s) mübarək vücudu ilə bərabər, məxluqat onun Əhli-Beytinə (ə) xatir yaradılıb.

Bu anlam bizə bir həyatı orientir üçün, yolumuzdan sapmamak üçün lazımdır. İnsan bu müqəddəs insanların dərəcə və məqamını nəzərdə tutsa, onların yolunu gedənlərdən olar, həyatını mübarəkliyə qərq edənlərdən olar.

Şükür nədir?

Şükür etməliyə ki, Allah Təala bizə bu dərkə nəşib edib, bu yolun mübarəkliyindən agah edib. Rəsuli-Əkrəmin (s) getirdiklərindən bəhrələne bilirik. Allah Təala bu mərifəti nəşib etdiyi bəndələrin üzərinə bir minnət qoyub. Və bu minnətə şükür etmək - o demək deyildir ki, insan yalnızca dililə "əlhəmdülilləh" desin, bu tanımanı nəşib etdiyinə görə Uca Allaha təşəkkür etsin. Bu, əlbəttə, öz yerində, dilə iqrar etmək lazımdır, qəlbən şükürlü olmaq gərəkdir, amma bunlar şükürün ən ibtidai formalarıdır.

Nemətə görə şükürün düzgün və kafi forması - nemət verənin həmin nemət üçün nəzərdə tutulmuş yerdə işlədilməsi, xərclənməsidir. Bu nemətin istifadəsindən irəli gələn və məsrəfində haqqı olan məsələləri əda etməkdən ibarətdir şükür.

Allah Təala insana verdiyi gözün şükürü - Allah bəyənən şeyə baxmaq və Allah bəyənməyə baxmamaqdır. Qulağın şükürü - Allahın halal buyurduğuna qulaq asmaq, haram buyurduğuna isə qulaq asmamaqdır. Desək ki, "Allahım, təşəkkür edirəm Sənə, mənə göz, qulaq, dil vermisen" - bu, şükürə çox ibtidai bir yanaşma olar. Nə vaxt göz üçün doğru şükür etmək istəsək, gerek gözün yaranış fəlsəfəsinə uyğun istifadə edəsən. Gerek gözəndən həqiqi mənada göz kimi istifadə edilsin - insanı kamilliyə aparan vasitə kimi, zəlalətə sürükləyən kimi yox.

Sağlamlıq neməti də, elm, bilik, ağıl, iman nemətləri də, şücaət, comerdlik hissi, fədakarlıq qabiliyyəti də eləcədir. Bu nemətlərlə rəftar etməyin, bunlardan istifadə etməyin keyfiyyətlili-

Tutacağı möhkəm və sonu uca olan sığınacaq

**Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
 İlahiyyatçı-filosof, İcraşəhər Cümə məscidinin imam-camaatı**

bını tapar. Həqiqi şükür əda etmək yolunu müəyyən edə bilər.

Təqva nədir?

Əslində bu, İlahi təqva mövzusu ilə vücudi bağlantısı olan bir məsələdir. Bu, bir Allahın hədiyyəsidir ki, insan bu bərədə düşünsün. Düşünmək - ən böyük nemətlərdəndir. Hər şey düşünməkdən, fikirləşməkdən, anlamaqdan başlayır. Düşünməyə insan haqqı yetişməz. Təqva durumunun nə olduğunu lazımcınca dərk etməz.

Əmirəlmömininin (ə) mübarək bir buyuruşu var: "Allahdan çəkinərək təqvalı olmaqdan möhkəm yapışın. Çünki, təqvanın tutacağı möhkəm olan kəndiri və hündürülükə göyə ucalmış sığınacağı vardır".

Diqqət edək: nə zaman təqvalı olmaqdan danışılır. Bunun zəruri şərti, təqvalı olmanın, təqvalı olmaqlıqdan mökəm yapışmağın şərti kimi Allah Təaladan çəkinmək göstərilir. Allahdan çəkinmək nə deməkdir? İnsan əməllərində, rəftarlarında, davranış və hərəkətlərində müəyyənədi amil olaraq Rəbbinin razılığını güdür. Yəni, insan bir əmələ qol qoymamışdan öncə düşünür ki, görəsən Rəbbinin bu işdə razılığını varmı? Görəsən Allahımın bu işdə nəzəri, baxışı, razılığı nədədir? Nələri bəyənir və nələrdən çəkinməyi tövsiyə edir? O zaman ki, insan bunlara uyğun hərəkət edəcək - onun əməl konsepsiyası "Allahdan çəkinmə" kimi bir mübarək məfhumla ifadə olunacaq. Və əziz Əli (ə) məntiqinə əsasən, bu insanı təqvalılıqdan yapışanlardan hesab etmək olacaq.

Mübarək hədisdə təsvir olunan halda bir diqqətçəkən məqam da var ki, burada təqvalılığın davamlılığına işarə olunur. Belə ki, təqvalılıq bir ani halet, müvəqqəti əhval olaraq deyil, davamlı və mükəmməl bir mələkə kimi təqdim edilir. Və bu da-

vamlılığın Allahdan çəkinmək amili ilə bilavasitə rəbitəsi var. İnsan xəbərdar edilir ki, Allahın razılığını axtarmadığı və Allahın bəyənmediyi işlərə konformistcəsinə yaxınlaşdığı zaman təqvalılıq xislətində onda əsər qalmayacaq. Təqvalı insan hər zaman bir kompas tək, öz həyat marşrutunu Yaradanın razılıq qütübünə yönəldir.

İmtahanlarda özünü tapmaq

Əlbəttə ki, normal adi vəziyyətdə bir çox insan Yaradanın, ona qəyümlüq edən, ona sonsuz məhəbbət göstərən Rəbbinin razılığını düşünməyə çalışır və aşkar haram işlərdən çəkinməyə meyilli olar. Şərt odur ki, insan çətin seçim və sınaq qarşısında durduqda, imtahan verdik-

hal olmasa bərədə qayğılanmalıdır.

Həkimdirse, peşəsinin necibliyini unutmamalıdır. İşinin hədəfi kimi insanlara şəfa vermək vasitəsi olmasını qəbul etməlidir. Xəstəyə hər hansı yolla olursa-olsun qazanc əldə etmək mənbəyi kimi yox, onun köməyinə ehtiyacları olan bir Allah bəndəsi kimi baxmalıdır.

Müəllimdirse, şagird və tələbələrə elm vermək olmalıdır onun işinin qayəsi. Bilikliyi incidib, cahil tələbəyə isə layiq olmadığı qiyməti verməklə həm özünün, həm onların fəlakətli duruma gəlməsinə səbəbkar olmalıdır.

Vəzifəli şəxsdirse, bir həqiqəti qəbul etməlidir ki, insanların ximətində durmalıdır. İnsanlara öz xidmətçiləri kimi baxmamalı-

ki, psixikası buna davam gətirə bilməyə bilər. Amma bir şey var ki, onun hər hansı müşküllərdən, imtahanlardan, çətinliklərdən qorxusu yoxdur. Bu, təqvadır.

Nəticə etibarilə, insanın təqva kəndirindən bərk yapışib-yapışmaması onun həyatın ağır və çətin keçidlərindən nə dərəcədə rahat keçməsinə müəyyən edir.

Uca bir sığınacaq

Digər tərəfdən, mübarək hədisdə təqvanın uca bir sığınacaq olmasına işarə edilir. Gördüyümüz kimi, burada təqva haletində olan insanın sanki möhkəm bir qalanın içərisində olmasına bir bildiriş var. Onun ətrafında keşməkeşlər, burulğanlar cari ola bilər. Amma o, bütün bunlardan amandadır. Çünki bir qala daxilindədir ki, ona heç bir ka-

dir.

Yazardırsa, haqqı yazmalıdır. Nahaqqa rəvac verib insanları çaşdırmamalı və öz ruhunu da öldürməməlidir.

Deyənlər insanlararası münasibətlərə də aiddir. Dostluqda, qardaşlıqda, yoldaşlıqda ədalətli rəhbər tutmalı, Allah istəyəni etməlidir insan.

Tayfasının, regionunun təəssübünü haqdan yuxarı tutmalıdır insan. İmkan verməməlidir ki, təəssüb hissi, qərəz hissi, qəzəb hissi və digər xislətlər onun gözünü pərdələsin. Haqqı nahaqq kimi göstərsin. Belə olsa, özünü zəlif duruma salmış olar.

Möhkəm ipdən yapışmaq

Həzrət Əlidən (ə) neql olunan mübarək hədisə qayıtsaq, görürük ki, burada təqva möhkəm ip assosiasiyası ilə verilir. İnsan çətin bir yerə qalxanda, oraya ip bağlayır və bağladığı ipin möhkəmliyi və bağlanma keyfiyyətliliyi insanın həm o hədəfə çatma müqəddəratını həll edir, həm də yarı yolda ipin qırılması nəticəsində həlak olma əqibətindən müdafiə edir. Beləcə də insan təqvadan möhkəm yapışsa, vücudun yıxılıb həlak olmaz, öz əqibətini zəlalət durumuna gətirməz...

Eyni zamanda burada bir çətin alınan qala, sıldırım qaya tədayisi var. İnsan təqvanın yüksək bir məqam olmasını və kəndirdən möhkəm yapışılmayacağı təqdirdə təqvaya yetişməyin mümkünsüzlüyünü nəzərə almalıdır. Heç kəs bilmir qarşıda onu nələ gözəlayır və özünü həyatın burulğanına hazırlıqsız duruma atmaqla vücudi həlakətə yetişə bilər. Bu problem və müşküllər psixoloji, maddi, mənəvi, digər təbiətli ola bilər. İnsan bunların hansına hazırlaşsın? Hansı üçün tedarük görsün? Bütün müşkülləri önləmək zətin mümkün ola bilən bir məsələ deyil. İnsan özünü hazırlanmış bilib, elə mənəvi iztirablarla rastlaşa bilər.

Yolun yansında qoymaz, insanın əlini açmaz təqva. Tutacağı əldən çıxmaz təqvanın - insan özünü buraxmasa. Hər vəziyyətdə insanın dadına çatır təqva - xəstəlikdə də, sağlamlıqda da, kəsibiqda da, varlıqda da, səvincdə də, kədərdə də - elə bir vəziyyət yoxdur ki, insanı xilas etməsin, insanı nicata aparmasın təqva.

Beləliklə, təqvada neql olunan xüsusiyyətdən birincisi odur ki, insan üçün ən möhkəm tutacaqdır. Və bu tutacaq insanı sabit durumda bərqərar edər, öteri - keçən olmaz, insanı yarıda qoymaz.

İkincisi, insanı aparıb çıxardığı yer, məkan çox əlamətdardır. Əmin yerdir, sığınmalı yerdir bu. İstər dostluqda, istər ailədə, istər işdə, istər ictimai həyatda - insan hər zaman özünü İlahi dərğahda hiss edir bu sığınacaqda olarkən. Ən möhkəm təməldir təqva. Təqva üzərində olan dostluq imtahanlar qarşısında sönməz. Təqva üzərində qurulan ailə xırda-cılız narazılıqların güdazına getməz. Təqva üzərində verilən təbiiyyətlər əvəzlənir necib duruma gətirir. Təqva üzərində qurulan iş insana da, topluma da bərəket gətirir. Təqva üzərində qurulan mövqə insanı hər zaman alnıaçıq, üzüağ edər.

Yolun yansında qoymaz, insanın əlini açmaz təqva. Tutacağı əldən çıxmaz təqvanın - insan özünü buraxmasa. Hər vəziyyətdə insanın dadına çatır təqva - xəstəlikdə də, sağlamlıqda da, kəsibiqda da, varlıqda da, səvincdə də, kədərdə də - elə bir vəziyyət yoxdur ki, insanı xilas etməsin, insanı nicata aparmasın təqva.

Uca Allahdan duamız budur ki, hər birimizə bu tutacaqdan möhkəm yapışmaq və uca sığınacaqda yetişmək tofiqatını qismət etsin, inşəallah! Amin!

MUSAVAT

Son səhifə

N 43 (6932) 23 fevral 2018

Qadın makiyajdan istifadə etmirsə...

Qadınlar müxtəlif səbəblərə görə kosmetik vasitələrdən imtina edirlər. Əgər kosmetikadan imtina ciddi səbəblərə dayanırsa, o zaman həmin qadının özünə az dəyər verdiyini demək olar. Belə xanımlar qadınlığın tərəfdarı olmur və özlərinə fikir vermirlər. Səbərləri odur ki, belə xanımların ya az vaxtları olur, ya da tənəbdirlər. Ətraf mühitdən də çox şey asılıdır. Əgər qız uşaqlıq vaxtında yalnız oğlanlarla dostluq edib, sonradan kosmetikadan istifadə ona qəribə gəlir. Kişi kollektivində çalışan qadınlar hərdən "daxillərindəki naz-işvəni" unudurlar. Makiyajın yoxluğu feminizmin də əlaməti ola bilər. Kişi ilə eyni səviyyədə olmaq istəyi zərif cinsin bəzi nümayəndələrini kosmetikadan imtina etməyə sövq edir. Bir qayda olaraq, belə qadınlar karyerarı həyatlarında ən dəyərli meyar sayırlar. Dodaq boyasından və tuşdan imtina edirlər. Xüsusilə də eqosentrik qadınlar belə addım atırlar. Belə qadınlar hesab edirlər ki, bütün Yer kürəsi onların ətrafında fırlanır və gözəl görünmək onlar üçün də vacib deyil. "Mən necə varamsa, eləyəm" prinsipilə yaşayan qadınlar da kosmetikaya maraqlı göstərmirlər. Onlar təbii obraza üstünlük verir və hesab edirlər ki, ətrafdakıların dürüst olmaq və xarici görkəmi bəzəməklə kişiləri aldatmaq lazımdır.

Nəvəsi ilə evlənibmiş

ABS-ın Florida ştatında ağlasığmaz bir hadisə baş verib. Özündən 44 yaş kiçik bir qadınla evli olan adam keçmiş ailə albomuna baxanda şok həqiqətlə üzləşib. Həmin həqiqət isə qadının onun bioloji nəvəsi olmasıdır.

"Independent" qəzetinin xəbərinə görə, 68 yaşlı milyonera 24 yaşlı həyat yoldaşı bu həqiqəti üç ay öncə fərq ediblər. Hadisə belə baş verib: ər-arvad köhnə ailə albomuna baxırlarmış. Adam ilk həyat yoldaşından olan və illərdir üzünü görmədiyi oğlunun şəklini arvadına göstərərək, "şəkil-dəki böyük oğlumdur" deyib. Qadın isə "bu adam mənim atamdır" söyləyib. Hər ikisi bu gerçək qarşısında şoka düşsələr də, bo-

şanmağı düşünmürlər. Cütlük bir evləndirmə agentliyində tanış olub. Kişi həyat yoldaşı ilə evlilik anı barədə bunları deyib: "Onun şəklini ilk dəfə gördüyüm zaman özümü qəribə hiss etdim, dejavu oldum (daha öncə

bu anı yaşama hissi). Tanı-mırdım, amma ailəmdən biri kimi idi sanki".

Maddi problemlər ucbatından 2009-cu ildə ikinci evliliyini də bitirən adam iki il sonra böyük lotereya qazanaraq milyonera olub.

Bir əl cızığına görə dünyasını dəyişdi

2 uşaq anası olan Luçina Smit bağça işləri ilə məşğul olarkən əlinin üstünü cızıb. "Daily Mail"də yayımlanan xəbərə görə, 43 yaşındakı qadın günlər sonra qan zəhərlənməsindən həyatını itirib.

Bağça qəzasının üzərindən bir neçə gün keçdikdən sonra çiyini ağrımağa başlayan Lucinda bu kiçik cızığı həkimə göstərməyə qərar verib. Həkim ona bir ağrıkəsici yazmağa başlayan Lucinda zib və fizioterapiyaya yol-

layıb. 3 gün sonra ağrısı daha da kəskinləşən qadın təcili qan testindən keçib. Test nəticəsində qadının qan zəhərlənməsindən əziyyət çəkdiyi üzə çıxıb. Damarıçı antibiotik verilən qadın 2 gün sonra dünyasını dəyişib. Nişanlı olan Lucindanın biri 9, digəri 6 yaşında 2 uşağı vardı.

Sepsis xəstəliyinin digər adı da qan zəhərlənməsidir. Bir infeksiya və ya Lutsindada olduğu kimi bir yara ilə başlayan, ölümcül bir xəstəlikdir. Əgər bir uşaqda və ya böyükdə aşağıdakı simptomlar görünərsə, onu xəstəxanaya aparmaq lazımdır:

- Bədənin anormal bir şəkildə soyuması;
- Sürekli nəfəs alıb vermək, ya da nəfəs alanda çətinliyə düşmək;
- Aşırı halsızlıq;
- 12 saat boyunca idrarnı etməmək;
- Dərinin rəng dəyişdirilməsi, mavi və ya həddən artıq solğun rəng alması.

QOÇ - Gün ərzində mənfəi enerjili Ay bürcünüzdə qərar tutacaq. Buna baxmayaraq, kifayət qədər dəyərlə bir gün yaşayacaqsınız. Atdığınız addımlar ətrafda sizə qarşı rəğbət yaradacaq.

BUGA - O qədər də səmərəli təqvim deyil. Bir tərəfdən cəhdlərinizin boşa çıxması, digər tərəfdən səhhətinizlə bağlı problemlərin baş qaldırması əsəblərinizə mənfəi təsir göstərə bilər.

ƏKİZLƏR - Göstəricilər düşərli bir gün yaşayacağınızı bəyan edir. Xislətinizdən asılı olaraq ətrafda hər şey gözəl olacaq. Amma vaxt tapıb müqəddəs ziyarətgahlarınıza da baş çəkməyə çalışın.

XƏRÇƏNG - Hansısa xoşgəlməzlik haqqında düşünməyə dəyməz. Çünki ulduzların düzümü günün əksər saatlarını xoş ovqatda keçirəcəyinizi bildirir. Təzə xəbərlər və büdcədə artım da gözlənilir.

ŞİR - Ailə-sevgi münasibətlərində bütün proseslər ürəyinizcə olacaq. Bu səbəbdən də qarşı tərəfin rəylərinə hörmətlə yanaşmalısınız. Yeni sövdələşmələrdə təşəbbüskarlığı ələ alın.

QIZ - Həddindən ziyadə məhsuldar gündür. Nəzərdə tutduğunuz planların əksəriyyətini reallaşdırma biləcəksiniz. Yeni təkliflərə razılıq verin. Əks təqdirdə müttəfiqlərinizi itirəcəksiniz.

TƏRƏZİ - Təxminən saat 13-ə qədər ümumi əhvalınızda gərginlik müşahidə olunsada, sonrakı müddəti normal şəkildə başa vura biləcəksiniz. Bütün iş və görüşlərinizdə Allaha yaddan çıxarmayın.

ƏQRƏB - Yaxşı olar ki, vaxtınızı bütünlüklə münasibətlərin tənzimlənməsinə həsr edəsiniz. Çünki hesablamalar fəaliyyətdə passivliyin hökm sürəcəyini göstərir. Dini dəyərlərə hörmət edin.

OXATAN - Hiss olunur ki, ətrafınızda olanların əksəriyyəti fikirlərinizə qarşıdır. Lakin bunu əsəbi şəkildə qəbul etməməlisiniz. Sübut edin ki, haqqınızda deyilənlər doğru deyil.

OĞLAQ - Qərarlarınızda qətiyyətli olmasanız, qarşınıza çıxan mühüm şanslarınızı itirəcəksiniz. Risk etməkdən qorxmayın. Hər şeydən əlinizi üzəndə heç olmasa sevgi amilindən bəhrələnin.

SUTÖKƏN - Bəxtinizdə müəyyən qədər mübahisəli bir tarix durur. Odur ki, istər evdə, istərsə də iş yerində çilgünlükdən uzaq olmalısınız. Konflikt yaratmaqdan, barışdırıcı mövqe seçin.

BALİQLAR - Yeni simalarla rastlaşma ehtimalınız böyükdür. Ola bilsin ki, qarşılaşdığınız adamların bir çoxu mövcud problemlərinizin həllində əsaslı rol oynasın. Odur ki, buna hazır olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Artıq manekənlərdən yox, sıradan qadınlardan istifadə olunur

"Vogue" jurnalının Britaniya versiyası dünyada ilk dəfə olaraq çəkiliş üçün qeyri-professional modellərdən istifadə edir. Bu qərarı nəşrin redaktoru Aleksandr Şulman qəbul edib. Çəkilişlərdə tarixçi-arxitektör Şumi Boss, xeyriyyəçi Brita Fernandes, kreativ direktor Ceyn Hatçison iştirak ediblər. Onlardan heç biri daha öncə model biznesində iştirak etməyib. Bununla da Şulman müxtəlif peşə qrupundakı qadınlara moda dünyasının bir üzvi olmağa imkan yaradıb.

"Vogue" jurnalının yeni nömrəsi 6 oktyabrda dərc olunacaq. İlk sayda aktrisa Emili Blantin fotosu dərc olunacaq. Nəşrin redaktoru qadın aktrisa seçməsinin səbəbini belə izah edib ki, həmin aktrisa bu günə qədər ən çox sıradan qadın rollarını ifa edib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cü məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABİROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.